

MATERIALEN BILDUMA

Haur Hezkuntza | Mugimendu Autonomoa

Gorka Muñoz García
Irale R400

Ikasmaterial honek Hezkuntza Sailaren onespena du. 2024/04/09

Aurkibidea

1- Sarrera	3
2- Bi urteko haurren ekosistemak	4
2.1- Jolas aurreinbolikorako materialak.....	5
2.2- Esploratzeko eta esperimendatzeko materialak	9
2.3- Jolas logiko-matematikoetarako materialak.....	13
2.4- Adierazpen grafikorako eta plastikorako materialak	17
2.6- Jolas lasaietarako materialak	24
3- Hiru urteko haurren ekosistemak.....	27
3.1- Artea ekosistemako materialak.....	28
3.1.1- Margotzeko gunea	28
3.1.2- Modelatzeko gunea.....	31
3.1.3- Sorkuntza plastikorako gunea	34
3.2- Hizkuntza ekosistemako materialak.....	36
3.2.1- Jolas sinbolikorako gunea.....	36
3.2.2- Idazten hasteko gunea	39
3.2.3- Liburutegia.....	42
3.3- Eraikuntzak ekosistemako materialak	45
3.3.1- Eraikuntzetarako gunea	45
3.3.2- Mahai-jokoen gunea.....	48
3.3.3- Esploratzeko eta esperimendatzeko gunea	51
4.- Lau urteko haurren ekosistemak.....	54
4.1- Artea ekosistemako materialak.....	55
4.1.1- Margotzeko gunea	55
4.1.2- Modelatzeko gunea.....	58
4.1.3- Sorkuntza plastikorako gunea	61
4.1.4- Mandalen gunea	63
4.2- Hizkuntza ekosistemako materialak	66
4.2.1- Jolas sinbolikorako gunea	66
4.2.2- Idazten hasteko gunea	69
4.2.3- Mahai-jokoen gunea.....	72

4.2.4- Liburutegia	75
4.3- Eraikuntzak ekosistemako materialak	81
4.3.1- Eraikuntzetarako gunea	81
4.3.2- Mahai-jokoen gunea	84
4.3.3- Zenbakikuntza lantzeko gunea	87
5- Bost urteko haurren ekosistemak	90
5.1- Artea ekosistemako materialak	91
5.2- Hizkuntza ekosistemako materialak	99
5.3- Eraikuntzak ekosistemako materialak	111
6.- Bibliografia	125

1- Sarrera

75/2023 DEKRETUAK, maiatzaren 30ekoak, Haur Hezkuntzaren curriculuma zehaztu eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzekoak zenbait aldageta proposatu ditu Haur Hezkuntza etaparako (HH). Hori dela eta, hainbat behar sortu dira, eta horiei erantzuteko, sare publikoko eskolen heren bat Mugimendu Autonomoa (MA) izeneko metodologia erabiltzen hasi da; izan ere, Berritzeguneez lan-ildo hori sustatzeko apustua egin dute, 75/2023 Dekretuak agintzen duena betetzeko modurik eraginkorrena delakoan.

MAren helburu nagusietako bat da haurren autonomia ahalbidetzea; ondorioz, aukera libreko espazioek, ekosistemek, berebiziko garrantzia dute. Ekosistemetan haurrek aukeratuko dute norekin, zer materialekin eta zertan jolastuko diren. Hortaz, ekosistema bakoitzean baliatuko ditugun materialak eta esku-hartzeak ongi planifikatu eta programatu behar dira; izan ere, aukeratutako materialek asmo pedagogiko jakin bat izan behar dute, eta asmo hori planifikatutako esku-hartzearen bidez betetzen saiatuko gara. Era berean, 75/2023 Dekretuak zehaztu bezala, asmo pedagogikoak HHko curriculumeko hiru arloetako konpetentzia espezifikoak garatu eta oinarritzko jakintzak landu behar ditu. Horiek guztiak neurtzeko, curriculumak berak ezarritako ebaluazio-irizpideak erabiliko ditugu.

Hori guztia kontuan harturik, lan honen asmoa da MAn balia daitezkeen materialen bilduma osatzea eta horiek erabiltzeko argibideak ematea. Bi urteko haurren ekosistemetak materiala jolasaren edo ekintzaren arabera multzokatu eta antolatuko da; hiru, lau eta bost urteko haurren ekosistemetako, aldiz, gunearen arabera. Materialen bildumak tauletan honako atal hauek jasoko ditu:

1. materialen izenak eta argazkiak
2. proposamenaren asmoa
3. berariazko esku-hartzea
4. euskara
5. konpetentzia espezifikoak
6. ebaluazio-irizpideak
7. oinarritzko jakintzak

Bilduma garatzeko orduan, CEIP Zabalzana HLHI hartu da erreferentziatzat; beraz, materialak kokatzeko, aintzat hartu da eskola horren antolamendua. CEIP Zabalzana HLHI Gasteiz hiriguneko hiru lerroko eskola da. HHn hiru, lau eta bost urtekoen espazioak hiru ekosistematan banatuta daude: Artea, Hizkuntza eta Eraikuntzak. Ekosistema horiek gunea antolatuta daudenez, materialak ere gune horien arabera sailkatuta daude. Bi urtekoen espazioak, berriz, beste era batera antolatuta daude; izan ere, bi urteko umeek beste ezaugarri psikologiko eta behar batzuk dituzte. Horrenbestez, materialak jolas edo ekintza motaren arabera sailkatuta daude, ekosistemak eta guneak ez daudelako hain definituak.

2- Bi urteko haurren ekosistemak

Bi urteko haurrak dira eskolan ditugun pertsona gazteenak; horietako batzuek, irailean eskolan hasten direnean, ez dituzte bi urte bete. Adin honetako haurrak zaugarriagoak dira nagusiagoak baino, bai alor fisikoan, bai psikiko-emozionalean. Horregatik, HHko lehen zikloko maila honetan, berebiziko garrantzia dauka haurraren egokitzapenak. Haurrak emozionalki estresatu egiten dira egokitzapenean: ezezagunak dira haientzat espazioak, ordutegiak, zaintzaileak, kideak eta abar. Eskolaren zeregin nagusia da estres hori arintzea; horregatik, haurrek erreferentziatzeko gela eta maisu-maistra finkoak izaten dituzte hasieratik, eta ez dira gelaz aldatzen psikomotritziterara edo bestelako ekintza berezietara joateko ez bada.

HHko zikloetako sailkapena ez dago ausaz egina, bi urtetik hiru urtera aldaketa psikologiko nabarmenak gertatzen dira, eta horiek hainbat behar sortzen dituzte haurren jardunean. Bi urteko haur gehienak jolas aurreinbolikoaren etapan daude; beraz, honako jolas hauetan aritzen dira, besteak beste:

- Hustu eta bete
- Agertu eta desagertu
- Materiala garraiatu
- Bildu eta sakabanatu
- Eraiki eta apurtu
- ...

Adituen arabera, garrantzitsua da jolas mota horiek ondo garatzea hurrengo etapetara pasatzeko. Jolasen etapetan aurrera egiteak psikologikoki ere aurrera egitea dakar. Horrela, egozentrismoaren etapan dauden haur hauek bakarkako jolasetatik jolas paraleloetara pasatzen dira, eta, ondoren, elkarrekintzetako jolasetan aritzen dira. Horrenbestez, pixkanaka-pixkanaka, elkarrekintzaren bidez, enpatia ere garatzen joaten dira eta horrekin batera baita pentsamendu abstrakturako gaitasuna ere.

Jolas aurreinbolikoez aparte, adin honetako haurrak beste jolas edo ekintza batzuetan ere aritzen dira, hala nola jolas logiko-matematikoak (puzzleak, segidak, bikoteak...) eta artearekin zerikusia duten adierazpen grafikoko edo plastikoko jolasak (marrazketa, eraikuntzak, modelatzea...). Diseinatutako ekosistemak aukera eman behar du ekintza edo jolas horietan aritzeko.

Euskararen didaktikari dagokionez, adin honetan maisu-maistren eredia oso inportantea da; izan ere, haur gehienek eskolan entzuten dute lehendabiziko aldiz hizkuntza hori, horregatik, euskara akademiko ahalik eta garbienean hitz egin behar diegu, eta, horretarako, intonazioa, erritmoa eta abiadura zaindu behar ditugu.

Ekosistemetan erabiliko ditugun materialak jolas edo ekintza hauen arabera sailkatuta daude:

- jolas aurreinbolikoak
- esplorazio- eta esperimantazio-jolasak
- jolas logiko-matematikoak
- adierazpen grafikoko eta plastikoko jolasak
- jolas sentorioromotorrak
- jolas lasaiak

2.1- Jolas auresinbolikorako materialak

MATERIALAK

- **Objektu naturalak:** pinaburuak, intxaurrak, harriak, almendrak, hostoak, txirlak, lehortutako frutak...
- **Edukiontzia:** material eta tamaina ezberdinetako katiluak, orgak, poltsak, zorroak...
- **Agertu eta desagertu jolaserako materialak:** oihalak, kartoizko kutxak, errezelak, gortinak, armairuak, tipia...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Jolas auresinbolikoak sustatzea.
- Zentzumenen bidez, hainbat materialen ezaugarriak ezagutzea eta haien arteko loturak ezartzen hastea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Leire desagertu da. Badakizue non dagoen?
 - Ahmed, entzun bai, baina ez zaitut ikusten. Ezkutatu egin zara, ezta?
 - Pinaburuak nonbait ezkutatu dituzue. Bilatuko ditugu?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektuen koloreak
 - objektuen ezaugarriak
 - haurren ekintzak
 - gorputz-atalak
 - ezkutaketa jolasean erabiltzen diren aditzak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Pinaburuak alde batetik bestera eramaten ari zara.
 - Intxaur guztiak pote horretan sartu dituzu.
 - Harri txikiak alde horretan jarri dituzu.
 - Pinaburu guztiak ezkutatu dituzu.
 - Zure oina ikusten dut.
 - ...

	Proposamenaren ebaluazioa egin.	Galderak; adibidez: Harri txikiak pote horretan sartu dituzu. Zer egingo duzu handiekin? Pisutsua al da eskuetan daukazun hori? Badakizu zer den? Pinaburuak desagertu dira. Bilatuko ditugu? Sara eta Malak, aurkitu dituzue lagunak? ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneoen bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intentsionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta kompetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen arteko loturak egitea oinarrizko ezaugarriak kontuan hartuta jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Eguneroko esperientziarekin lotutako oinarrizko	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa Norberaren eta inguruko pertsonen irudia deskubritzea eta ezagutzea. Desberdintasunak identifikatzea eta errespetatzea. Zentzumenen eta mugimenduaren bidez esploratzeko jakin-mina eta interesa. Munduaren zentzumenezko integrazioa hautematerako aukeren bidez. Esplorazioa eta esperientzia aktiboak. Mugimendu librea ikaskuntza- eta garapen-iturri gisa. Beste pertsona batzuekin eta beste objektu batzuekin harremana. Trebetasun berriak ikasteko inizatiba eta jakin-mina. Eskuztatzearen bidezko esperimentazioa eta pixkanakako begien eta mugimenduaren koordinazioaren kontrola objektu eta materialekin. Mugimenduaren eta posturaren moldaketa eta pixkanakako kontrola eguneroko bizitzako egoeretan. Egoera arriskutsuak identifikatu eta ekiditeko estrategiak. Jolasa ongizaterako eta gozamenerako ekintza propio gisa. Esploraziozko jolasa, zentzu-mugimenezkoa. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea Ingurunearen eta horren elementuak esploratzeko jakin-mina eta interesa.

1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitze. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	kuantifikatzaile esanguratsuenak erabiltzea, eta jolasaren eta besteekiko interakzioaren testuinguruan erabiltzea. 1.3 Oinarrizko nozio espazialei buruzko ezagutzak aplikatzea espazioetan kokatzeko, bai geldi, mugimenduan, norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilita. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneotasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adierazteko komunikazio-estrategiak erabilita eta lengoia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak	• Zentzumeneren bidez objektu eta materialak esploratzea. • Objektu eta materialen ezaugarriak edo atributuak identifikatzea. Esku-hartze desberdinek haiengan dituzten ondorioak. • Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Objektuekin eta norberaren gorputzarekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak. • Denborari buruzko oinarrizko ezaugarriak: aldaketa eta iraunkortasuna; segida eta aldibereotasuna; lehenaldia, orainaldia eta etorkizuna. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Ingurunea aztertzea jarrera hauekin: interesa, jakin-mina, irudimena, sormena eta harridura. • Jakintza berriak eta eraikuntza-prozesua: ezagunaren eta berriaren arteko harremanak eta loturak, aurreko esperientzien eta berrien artekoak; pertsona helduekin, maila berekoekin, ingurunearekin, etab. ikaskuntza garatzeko egiturak eta kalitatezko interakzioak. • Aldagaiak kontrolatzeko ereduak. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, egiaztatzea, galderak egitea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Asmoa eta komunikazio-interakzioen elementuak • Komunikatzeko nahia. Emozioa eta hurbiltasuna komunikazio-harremanaren oinarri gisa. • Aurpegiaren eta gorputzaren bidezko adierazpena: intentziosko keinuak, beharra, aldartea eta horiekin lotutako sentsazioak. • Kontaktuaren eta ikusmenaren bidezko trukea. • Tonuaren eta emozioaren eta posturaren bidezko lehenengo interakzioak. Aurpegi eta keinu bidezko adierazpenak. Gorputz-elkarrizketarekin.

	aprobetxatuta, hori guzti hori jakinminenez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio-egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 2.1 Ingurune estimulu eta mezuak interpretatzea eta era egokian erantzutea. 3.1 Ahozko hizkuntza beharrak, sentimenduak, desirak, emozioak, bizipenak adierazteko erabiltzea, ekintzak erregulatzeko eta hainbat egoera eta testuingurutan interakzioak izateko.	• Komunikazio-jarrera adierazgarriak: elkarren arteko arreta, begirada erreferentziala eta helduaren emozio-adierazpenen ulermena eta horien aurreko erreakzioa. • Partekatze objektuak bitartekari gisa lehenengo interakzioen testuinguruetan. • Trukeak errazten dituzten estrategiak: hizketakideari begietara begiratzea, entzute adia eta hitz egiteko itzarotea. • Txanda elkarrizketan eta txandakatzea errespetua eta berdintasuna sustatzen dituzten komunikazio-egoeretan. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. • Taldeko eta ingurune hizkuntza-errealitatea. Haien behar edo interesei erantzuten dieten hitzak eta esamoldeak. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Adierazpena-ulermena-elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: soinuekin izandako lehenengo elkarrizketak, bokalizazioak eta interakzio-jolasak. • Beharren, bizipenen eta emozioen adierazpena. Ahozko hizkuntza norberaren jarrera erregulatzeko. • Hizkuntza-errepertorioa: komunikazio-egoerak, taldeko elkarrizketak, lexikoa eta solasa. • Soinu-adierazpena eta hitzen artikulazioa. Imitaziozko, hizkuntzaren bidezko eta entzumenaren prestaketarako jolasak. • Mundua eta mezuak ulertzea entzute aktiboaren bidez. Hiztegia. Errealitatea izendatzea.

2.2- Esploratzeko eta esperimintatzeko materialak

MATERIALAK

- **Objektu naturalak:** pinaburuak, intxaurrak, harriak, mineralak, almendrak, hostoak, txirlak, lehortutako frutak, frutak, usain-belarrak...
- **Esploratzeko eta esperimintatzeko tresnak:** lupak, almaizak, matxardak, labanak...
- **Harea-tokirako materialak:** harea, ogi birrindua, irina, iraztontziak, hainbat tamainako ontziak, burruntzaliak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Esplorazio- eta esperimintazio-jolasak sustatzea.
- Zentzumenen bidez, hainbat materialen ezaugarriak ezagutzea eta haien arteko loturak ezartzen hastea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Zehatu dituzue arrosaren lore-hostoak almaizean?
 - Zer usain daukate?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamenaren ebaluazioa egin.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektu eta tresnen izenak
 - objektuen koloreak
 - objektuen formak
 - haurren ekintzak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Arrosaren lore-hostoak almaizean zehatu dituzu. Usain gozoa dute.
 - Kuartzoa luparekin behatzen ari zara.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Menda zehatu duzue almaizean? Zer usain dauka?
 - Sar ditzakezu intxaurrak pote horretan matxardak erabiliz?

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen, manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko.	Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen arteko loturak egitea oinarrizko ezaugarriak kontuan hartuta jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Eguneroko esperientziarekin lotutako oinarrizko kuantifikatzaile esanguratsuenak erabiltzea, eta jolasaren eta besteekiko interakzioaren testuinguruan erabiltzea. 1.3 Oinarrizko nozio espazialei buruzko ezagutzak aplikatzea espazioetan kokatzeko, bai geld,	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Norberaren eta inguruko pertsonen irudia deskubritzea eta ezagutzea. Desberdintasunak identifikatzea eta errespetatzea. • Zentzumenen eta mugimenduaren bidez esploratzeko jakin-mina eta interesa. Munduaren zentzumenezko integrazioa hautematerako aukeren bidez. • Esplorazioa eta esperientzia aktiboak. Mugimendu libre ikaskuntza- eta garapen-iturri gisa. • Beste pertsona batzuekin eta beste objektu batzuekin harremana. Trebetasun berriak ikasteko inizatiba eta jakin-mina. • Eskuztatzearen bidezko esperientziazioa eta pixkanakako begien eta mugimenduaren koordinazioaren kontrola objektu eta materialekin. • Mugimenduaren eta posturaren moldaketa eta pixkanakako kontrola eguneroko bizitzako egoeretan. • Egoera arriskutsuak identifikatu eta ekiditeko estrategiak. • Jolasa ongizaterako eta gozamenerako ekintza propio gisa. Esploraziozko jolasa, zentzu-mugimenezkoa. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Ingurunearen eta horren elementuak esploratzeko jakin-mina eta interesa. • Zentzumenen bidez objektu eta materialak esploratzea. • Objektu eta materialen ezaugarriak edo atributuak identifikatzea. Esku-hartze desberdinek haiengan dituzten ondorioak. • Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak.

3. Naturaren elementuak eta fenomenoak ezagutzea, eta naturan eragina duten ohiturekiko interesa agertzea, pertsonen bizitzan ingurunea modu iraunkorrean erabiltzeak, zaintzeak eta kontserbatzeak duen garrantzia jabetzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneke eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean,	mugimenduan, norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneo-tasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin-minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz.	• Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Objektuekin eta norberaren gorputzarekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak. • Denborari buruzko oinarrizko ezaugarriak: aldaketa eta iraunkortasuna; segida eta aldiberekotasuna; lehenaldia, orainaldia eta etorkizuna. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Ingurunea aztertzea jarrera hauekin: interesa, jakin-mina, irudimena, sormena eta harridura. • Jakintza berriak eta eraikuntza-prozesua: ezagunaren eta berriaren arteko harremanak eta loturak, aurreko esperientzien eta berrien artekoak; pertsona helduekin, maila berekoekin, ingurunearekin, etab. ikaskuntza garatzeko egiturak eta kalitatezko interakzioak. • Aldagaiak kontrolatzeko ereduak. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, egiaztatzea, galderak egitea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Asmoa eta komunikazio-interakzioen elementuak • Komunikatzeko nahia. Emozioa eta hurbiltasuna komunikazio-harremanaren oinarri gisa. • Aurpegiaren eta gorputzaren bidezko adierazpena: intenziozko keinuak, beharra, aldartea eta horiekin lotutako sentsazioak. • Kontaktuaren eta ikusmenaren bidezko trukea. • Tonuaren eta emozioaren eta posturaren bidezko lehenengo interakzioak. Aurpegi eta keinu bidezko adierazpenak. Gorputz-elkarrizketarekin. • Komunikazio-jarrera adierazgarriak: elkarren arteko arreta, begirada erreferentziala eta helduaren emozio- adierazpenen ulermena eta horien aurreko erreakzioa. • Partekatze objektuak bitartekari gisa lehenengo interakzioen testuinguruetan.

pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.1 Inguruneko estimulu eta mezuak interpretatzea eta era egokian erantzutea. 3.1 Ahozko hizkuntza beharrak, sentimenduak, desirak, emozioak, bizipenak adierazteko erabiltzea; ekintzak erregulatzeko eta hainbat egoera eta testuingurutan interakzioak izateko.	• Trukeak errazten dituzten estrategiak: hizketakideari begietara begiratzea, entzute adia eta hitz egiteko itzarotea. • Txanda elkarrizketan eta txandakatzea errespetua eta berdintasuna sustatzen dituzten komunikazio- egoeretan. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. • Taldeko eta inguruneko hizkuntza-errealitatea. Haien behar edo interesei erantzuten dieten hitzak eta esamoldeak. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Adierazpena-ulermena-elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: soinuekin izandako lehenengo elkarrizketak, bokalizazioak eta interakzio-jolasak. • Beharren, bizipenen eta emozioen adierazpena. Ahozko hizkuntza norberaren jarrera erregulatzeko. • Hizkuntza-errepertorioa: komunikazio-egoerak, taldeko elkarrizketak, lexikoa eta solasa. • Soinu-adierazpena eta hitzen artikulazioa. Imitaziozko, hizkuntzaren bidezko eta entzumenaren- prestaketarako jolasak. • Mundua eta mezuak ulertzea entzute aktiboaren bidez. Hiztegia. Errealitatea izendatzea.

2.3- Jolas logiko-matematikoetarako materialak

MATERIALAK

- **Sailkatzeko, parekatzeko eta ordenatzeko materialak:** pinaburuak, intxaurrak, txirlak, berariazko sailkapenak egiteko jolasak...
- **Puzzleak:** 4-6 zati dituzten puzzleak, ahokatzen diren zatiak dituzten puzzleak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Jolas logiko-matematikoak sustatzea.
- Hainbat material sailkatzea, parekatzea edota ordenatzea; haurrek asmatutako edo maisu-maistrak emandako irizpideen arabera.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Sar dezakezu makila bakoitza bere kolorea duen zuloan?
 - Topa dezakezu tximeletaren bikotekidea?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektuen koloreak
 - objektuen formak
 - haurren ekintzak
 - objektu eta tresnen izenak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Ikusten dut: gorriak gorriekin jarri dituzu.
 - Triangelua bere lekuan sartu duzu.
 - Puzzlea bukatzeko zati bakarra geratzen zaizu.
 - ...
- Galderak; adibidez:

	• Proposamenaren ebaluazioa egin.	- Badakizu nola esaten zaion hiru ertz dituen forma horri? - Sar dezakezu makila bakoitza bere koloreko zuloan? - Badakizu hauetako zein den biribila? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneoen bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intentsionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen arteko loturak egitea oinarrizko ezaugarriak kontuan hartuta jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Eguneroko esperientziarekin lotutako oinarrizko kuantifikatzaile erabiltzea, esanguratsuenak erabiltzea,	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Norberaren eta inguruko pertsonen irudia deskubritzea eta ezagutzea. Desberdintasunak identifikatzea eta errespetatzea. • Zentzumenen eta mugimenduaren bidez esploratzeko jakin-mina eta interesa. Munduaren zentzumeneko integrazioa hautematerako aukeren bidez. • Esplorazioa eta esperientzia aktiboak. Mugimendu librea ikaskuntza- eta garapen-iturri gisa. • Beste pertsona batzuekin eta beste objektu batzuekin harremana. Trebetasun berriak ikasteko inizatiba eta jakin-mina. • Eskuztatzearen bidezko esperientziazioa eta pixkanakako begien eta mugimenduaren koordinazioaren kontrola objektu eta materialekin. • Mugimenduaren eta posturaren moldaketa eta pixkanakako kontrola eguneroko bizitzako egoeretan. • Egoera arriskutsuak identifikatu eta ekiditeko estrategiak. • Jolasa ongizaterako eta gozamenerako ekintza propio gisa. Esploraziozko jolasa, zentzu-mugimenezkoa. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Ingurunearen eta horren elementuak esploratzeko jakin-mina eta interesa. • Zentzumenen bidez objektu eta materialak esploratzea. • Objektu eta materialen ezaugarriak edo atributuak identifikatzea. Esku-hartze desberdinek haiengan dituzten ondorioak. • Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak.

eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	eta jolasaren eta besteekiko interakzioaren testuinguruan erabiltzea. 1.3 Oinarrizko nozio espazialei buruzko ezagutzak aplikatzea espazioetan kokatzeko, bai geldi, mugimenduan, norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneo-tasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin- minez eta gozatuz.	• Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Objektuekin eta norberaren gorputzarekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak. • Denborari buruzko oinarrizko ezaugarriak: aldaketa eta iraunkortasuna; segida eta aldiberekotasuna; lehenaldia, orainaldia eta etorkizuna. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Ingurunea aztertzea jarrera hauekin: interesa, jakin-mina, irudimena, sormena eta harridura. • Jakintza berriak eta eraikuntza-prozesua: ezagunaren eta berriaren arteko harremanak eta loturak, aurreko esperientzien eta berrien artekoak; pertsona helduekin, maila berekoekin, ingurunearekin, etab. ikaskuntza garatzeko egiturak eta kalitatezko interakzioak. • Aldagaiak kontrolatzeko eredua. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, egiaztatzea, galderak egitea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Asmoa eta komunikazio-interakzioen elementuak • Komunikatzeko nahia. Emozioa eta hurbiltasuna komunikazio-harremanaren oinarri gisa. • Aurpegiaren eta gorputzaren bidezko adierazpena: intentziosko keinuak, beharra, aldartea eta horiekin lotutako sentsazioak. • Kontaktuaren eta ikusmenaren bidezko trukea. • Tonuaren eta emozioaren eta posturaren bidezko lehenengo interakzioak. Aurpegi eta keinu bidezko adierazpenak. Gorputz-elkarrizketarekin. • Komunikazio-jarrera adierazgarriak: elkarren arteko arreta, begirada erreferentziala eta helduaren emozio- adierazpenen ulermena eta horien aurreko erreakzioa. • Partekatze objektuak bitartekari gisa lehenengo interakzioen testuinguruetan.

	1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 2.1 Inguruneko estimulu eta mezuak interpretatzea eta era egokian erantzutea. 3.2 Ahozko hizkuntza beharrak, sentimenduak, desirak, emozioak, bizipenak adierazteko erabiltzea; ekintzak erregulatzeko eta hainbat egoera eta testuingurutan interakzioak izateko.	• Trukeak errazten dituzten estrategiak: hizketakideari begietara begiratzea, entzute adia eta hitz egiteko itzarotea. • Txanda elkarrizketan eta txandakatzea errespetua eta berdintasuna sustatzen dituzten komunikazio- egoeretan. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. • Taldeko eta inguruneko hizkuntza-errealitatea. Haien behar edo interesei erantzuten dieten hitzak eta esamoldeak. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Adierazpena-ulermena-elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: soinuekin izandako lehenengo elkarrizketak, bokalizazioak eta interakzio-jolasak. • Beharren, bizipenen eta emozioen adierazpena. Ahozko hizkuntza norberaren jarrera erregulatzeko. • Hizkuntza-errepertorioa: komunikazio-egoerak, taldeko elkarrizketak, lexikoa eta solasa. • Soinu-adierazpena eta hitzen artikulazioa. Imitaziozko, hizkuntzaren bidezko eta entzumenaren- prestaketarako jolasak. • Mundua eta mezuak ulertzea entzute aktiboaren bidez. Hiztegia. Errealitatea izendatzea.

2.4- Adierazpen grafikorako eta plastikorako materialak

MATERIALAK

- **Margotzeko eta aztarna uzteko materialak:** paper jarraitua, A3 tamainako folioak, margoak, errotuladoreak, material naturalak (aztarna uzteko), tenpera, eskuetako margoak, hainbat pintzel, esponjak...
- **Modelatzeko eta eraikitzeko materialak:** plastilina, eraikuntzak egiteko kartoizko piezak, *LEGO* handiak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Adierazpen grafikoa eta plastikoa sustatzea.
- Jolasetan zentzumena eta motrizitate xehea erabiltzea.
- Arteari hurbiltzea eta horretaz gozatzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Margotzeko kolore morea erabiltzen ari zara.
 - Forma biribila eman diozu plastilinari.
 - Zer da marraztu duzun hori?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamenaren ebaluazioa egin.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektuen koloreak
 - objektuen formak
 - objektu eta tresnen izenak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Margotzeko bi kolore erabili dituzu: berdea eta urdina.
 - Karratu bat marraztu duzu.
 - Dorre luze bat egiten ari zara.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Zer kolore ari zara erabiltzen?
 - Zer objektu erabili duzu aztarna horiek egiteko? Pinaburuak?
 - Zenbat pisutako dorrea egin nahi duzu?
 - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta	Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneoen bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intentzionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta kompetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen arteko loturak egitea oinarrizko ezaugarriak kontuan hartuta jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Eguneroko esperientziarekin lotutako oinarrizko kuantifikatzaile esanguratsuenak erabiltzea, eta jolasaren eta besteekiko interakzioaren testuinguruan erabiltzea.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Norberaren eta inguruko pertsonen irudia deskubritzea eta ezagutzea. Desberdintasunak identifikatzea eta errespetatzea. • Zentzumenen eta mugimenduaren bidez esploratzeko jakin-mina eta interesa. Munduaren zentzumenezko integrazioa hautematerako aukeren bidez. • Esplorazioa eta esperientzia aktiboak. Mugimendu librea ikaskuntza- eta garapen-iturri gisa. • Beste pertsona batzuekin eta beste objektu batzuekin harremana. Trebetasun berriak ikasteko inizatiba eta jakin-mina. • Eskuztatzearen bidezko esperientziazioa eta pixkanakako begien eta mugimenduaren koordinazioaren kontrola objektu eta materialekin. • Mugimenduaren eta posturaren moldaketa eta pixkanakako kontrola eguneroko bizitzako egoeretan. • Egoera arriskutsuak identifikatu eta ekiditeko estrategiak. • Jolasa ongizaterako eta gozamenerako ekintza propio gisa. Esploraziozko jolasa, zentzu-mugimenezkoa. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Ingurunearen eta horren elementuak esploratzeko jakin-mina eta interesa. • Zentzumenen bidez objektu eta materialak esploratzea. • Objektu eta materialen ezaugarriak edo atributuak identifikatzea. Esku-hartze desberdinek haiengan dituzten ondorioak. • Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Objektuekin eta norberaren gorputzarekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak.

asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	1.3 Oinarrizko nozio espazialei buruzko ezagutzak aplikatzea espazioetan kokatzeko, bai geldi, mugimenduan, norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneotasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin- minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez	• Denborari buruzko oinarrizko ezaugarriak: aldaketa eta iraunkortasuna; segida eta aldiberekotasuna; lehenaldia, orainaldia eta etorkizuna. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Ingurunea aztertzea jarrera hauekin: interesa, jakin-mina, irudimena, sormena eta harridura. • Jakintza berriak eta eraikuntza-prozesua: ezagunaren eta berriaren arteko harremanak eta loturak, aurreko esperientzien eta berrien artekoak; pertsona helduekin, maila berekoekin, ingurunearekin, etab. ikaskuntza garatzeko egiturak eta kalitatezko interakzioak. • Aldagaiak kontrolatzeko ereduak. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, egiaztatzea, galderak egitea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Asmoa eta komunikazio-interakzioen elementuak • Komunikatzeko nahia. Emozioa eta hurbiltasuna komunikazio-harremanaren oinarri gisa. • Aurpegiaren eta gorputzaren bidezko adierazpena: intentziosko keinuak, beharra, aldartea eta horiekin lotutako sentsazioak. • Kontaktuaren eta ikusmenaren bidezko trukea. • Tonuaren eta emozioaren eta posturaren bidezko lehenengo interakzioak. Aurpegi eta keinu bidezko adierazpenak. Gorputz-elkarrizketarekin. • Komunikazio-jarrera adierazgarriak: elkarren arteko arreta, begirada erreferentziala eta helduaren emozio-adierazpenen ulermena eta horien aurreko erreakzioa. • Partekatze objektuak bitartekari gisa lehenengo interakzioen testuinguruetan. • Trukeak errazten dituzten estrategiak: hizketakideari begietara begiratzea, entzute adia eta hitz egiteko itzarotea. • Txanda elkarrizketan eta txandakatzea errespetua eta berdintasuna sustatzen dituzten komunikazio-egoeretan.

	gozatu errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 2.1 Ingurune estimulu eta mezuak interpretatzea eta era egokian erantzutea. 2.2 Sentsazioak, sentimenduak eta emozioak adieraztea hainbat arte- eta kultura-adierazpenen aurrean. 3.1 Ahozko hizkuntza beharrak, sentimenduak, desirak, emozioak, bizipenak adierazteko erabiltzea; ekintzak erregulatzeko eta hainbat egoera eta testuingurutan interakzioak izateko.	B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. • Taldeko eta ingurune hizkuntza-errealitatea. Haien behar edo interesei erantzuten dieten hitzak eta esamoldeak. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Adierazpena-ulermena-elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: soinuekin izandako lehenengo elkarrizketak, bokalizazioak eta interakzio-jolasak. • Beharren, bizipenen eta emozioen adierazpena. Ahozko hizkuntza norberaren jarrera erregulatzeko. • Hizkuntza-errepertorioa: komunikazio-egoerak, taldeko elkarrizketak, lexikoa eta solasa. • Soinu-adierazpena eta hitzen artikulazioa. Imitaziozko, hizkuntzaren bidezko eta entzumenaren-prestaketarako jolasak. • Mundua eta mezuak ulertzea entzute aktiboaren bidez. Hiztegia. Errealitatea izendatzea. G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoak eta bisuala • Materialak, koloreak, testurak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen plastikoak eta bisualak. Beste arte-adierazpen batzuk.

2.5- Jolas sentsoriorretarako materialak

MATERIALAK

- **Igotzeko eta salto egiteko materialak:** mahaia, balkoia edo talaia, goma-aparrezko bloke gogorra, horma-barrak...
- **Aldapa lortzeko materialak:** goma-aparrezko aldapak, egurrez egindako aldapak...
- **Erortzen direnean minik ez hartzeko materialak:** koltxoneta, tatamia...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Jolas sentsoriorretarako sustatzea.
- Jolas horietan zentzumena eta motrizitate xehea zein lodia erabiltzea.
- Nozio espazialak lantzea, norberaren gorputzaren bitartez.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Goi-goian zaude.
 - Jaitsi zaitezke bakarrik?
 - Nolako saltoa egin duzun!
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamenaren ebaluazioa egin.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - nozio espazialak
 - gorputz-atalak
 - haurren ekintzak
 - objektu eta tresnen izenak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Gora igo zara eta orain beherantz zatoz.
 - Belauniko erori zara.
 - Maldan behera irristatu zara.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Belauniko erori zara. Eror zaitezke zutik?
 - Igo zaitezke maldan gora?

		- Noraino iritsiko zara salto egiten duzunean? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. 2. Konpetentzia espezifikoa progresiboki emozioak ezagutzea, adieraztea eta erregulatzea beharrak eta sentimenduak adieraziz ongizate emozionala eta segurtasun afektiboa lortzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneak eskakizunei erantzuteko.	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.2 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. 2.1 Emozioak eta sentimenduak adieraztea, pixkanaka kontzientzia emozionala eta erregulazio emozionalerako estrategiak garatuz. 2.2 Beste pertsona batzuekin harremanak izatea maitasuna onartuz eta adieraziz modu aske, seguru, begirunetsuan eta estereotipo mota guztietatik urrun. 2.3 Ezbehar txikiei aurre egitea, hobetzeko gogoia adierazten duten jarreraren bidez eta laguntza eskatuz eta eskainiz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Norberaren eta inguruko pertsonen irudia deskubritzea eta ezagutzea. Desberdintasunak identifikatzea eta errespetatzea. • Zentzumeneren eta mugimenduaren bidez esploratzeko jakinmina eta interesa. Munduaren zentzumenezko integrazioa hautematerako aukeren bidez. • Esplorazioa eta esperientzia aktiboak. Mugimendu librea ikaskuntza- eta garapen-iturri gisa. • Beste pertsona batzuekin eta beste objektu batzuekin harremana. Trebetasun berriak ikasteko inizatiba eta jakinmina. • Eskuztatzearen bidezko esperimendua eta pixkanakako begien eta mugimenduaren koordinazioaren kontrola objektu eta materialekin. • Mugimenduaren eta posturaren moldaketa eta pixkanakako kontrola eguneroko bizitzako egoeretan. • Egoera arriskutsuak identifikatu eta ekiditeko estrategiak. • Jolasa ongizaterako eta gozamenerako ekintza propio gisa. Esploraziozko jolasa, zentzu-mugimenezkoa. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Asmoa eta komunikazio-interakzioen elementuak • Komunikatzeko nahia. Emozioa eta hurbiltasuna komunikazio-harremanaren oinarri gisa. • Aurpegiaren eta gorputzaren bidezko adierazpena: intentziosko keinuak, beharra, aldarrea eta horiekin lotutako sentsazioak. • Kontaktuaren eta ikusmenaren bidezko trukea.

2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneotasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin-minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 2.1 Ingurunekeo estimulu eta mezuak interpretatzea eta era egokian erantzutea. 3.1 Ahozko hizkuntza beharrak, sentimenduak, desirak, emozioak, bizipenak adierazteko erabiltzea; ekintzak erregulatzeko eta hainbat egoera eta testuingurutan interakzioak izateko.	• Tonuaren eta emozioaren eta posturaren bidezko lehenengo interakzioak. Aurpegi eta keinu bidezko adierazpenak. Gorputz-elkarrizketarekin. • Komunikazio-jarrera adierazgarriak: elkarren arteko arreta, begirada erreferentziala eta helduaren emozio- adierazpenen ulermena eta horien aurreko erreakzioa. • Partekatzekeo objektuak bitartekari gisa lehenengo interakzioen testuinguruetan. • Trukeak errazten dituzten estrategiak: hizketakideari begietara begiratzea, entzute adia eta hitz egitekeo itxarotea. • Txanda elkarrizketan eta txandakatzea errespetua eta berdintasuna sustatzen dituzten komunikazio- egoeretan. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. • Taldekeo eta ingurunekeo hizkuntza-errealitatea. Haien behar edo interesei erantzuten dieten hitzak eta esamoldeak. C. Ahozko hitzetzkeo komunikazioa. Adierazpena-ulermena-elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: soinuekin izandako lehenengo elkarrizketak, bokalizazioak eta interakzio-jolasak. • Beharren, bizipenen eta emozioen adierazpena. Ahozko hizkuntza norberaren jarrera erregulatzeko. • Hizkuntza-errepertorioa: komunikazio-egoerak, taldekeo elkarrizketak, lexikoa eta solasa. • Soinu-adierazpena eta hitzen artikulazioa. Imitaziozkeo, hizkuntzaren bidezkeo eta entzumenaren- prestaketarako jolasak. • Mundua eta mezuak ulertzea entzute aktiboaren bidez. Hiztegia. Errealitatea izendatzea.

2.6- Jolas lasaietarako materialak

MATERIALAK

- **Irakurtzeko materialak:** liburuak, ipuinak, albumak...
- **Gunea hornitzeko eta apaintzeko materialak:** sofa, aulkitxoak, kuxinak, landareak, lanpara...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Jolas lasaiak sustatzea.
- Haurren irakurzaletasuna sustatzea.
- Gelan lasai egoteko espazioa eskaintzea.
- Irakurmenaren ulermenerako zenbait gako eskaintzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Ipuina irakurtzen ari zara.
 - Atsedean hartu eta lasai egon nahi duzu orain?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamenaren ebaluazioa egin.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - ipuinen atalak
 - albumetako irudien izenak
 - objektu eta tresnen izenak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Ipuina irakurtzen ari zara.
 - Animalien albuma ikusten ari zara.
 - Lasai-lasai zaude sofan etzanda.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Non uste duzu agertzen dela ipuinaren izenburua?
 - Zer gertatu zitzaion Txanogorritxuren amonari?
 - Zer animalia da hau?

		- ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 2. Progresiboki emozioak ezagutzea, adieraztea eta erregulatzea beharrak eta sentimenduak adieraziz ongizate emozionala eta segurtasun afektiboa lortzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 2.1 Emozioak eta sentimenduak adieraztea, pixkanaka kontzientzia emozionala eta erregulazio emozionalerako estrategiak garatuz. 2.2 Beste pertsona batzuekin harremanak izatea maitasuna onartuz eta adieraziz modu aske, seguru, begirunetsuan eta estereotipo mota guztietatik urrun. 2.3 Ezbehar txikiei aurre egitea, hobetzeko gogoia adierazten duten jarreraren bidez eta laguntza eskatuz eta eskainiz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneotasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz.	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea B. Oreka eta afektibitatearen garapena • Emozio-egoerak identifikatzeko eta egoera anitzetara moldatzeko estrategiak: itxarote-denborak, oinarrizko beharrekin eta zaintzekin lotutako frustrazio txikiak. • Oinarrizko emozioen kausa eta ondorioak pixkanaka identifikatzeko jarraibideak. • Emozioen eta berezko adierazpen deigarrienen onarpena eta pixkanakako kontrola. • Segurtasun afektiboa lortzeko estrategietara hurbilpena: laguntza bilatzea, kontaktu afektiboa eskatzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Asmoa eta komunikazio-interakzioen elementuak • Komunikatzeko nahia. Emozioa eta hurbiltasuna komunikazio-harremanaren oinarri gisa. • Aurpegiaren eta gorputzaren bidezko adierazpena: intentzizko keinuak, beharra, aldarrea eta horiekin lotutako sentsazioak. • Kontaktuaren eta ikusmenaren bidezko trukea. • Tonuaren eta emozioaren eta posturaren bidezko lehenengo interakzioak. Aurpegi eta keinu bidezko adierazpenak. Gorputz-elkarrizketarekin. • Komunikazio-jarrera adierazgarriak: elkarren arteko arreta, begirada erreferentziala eta helduaren emozio- adierazpenen ulermena eta horien aurreko erreakzioa. • Partekatze objektuak bitartekari gisa lehenengo interakzioen testuinguruetan. • Trukeak errazten dituzten estrategiak: hizketakideari begietara begiratzea, entzute adia eta hitz egiteko itxarotea. • Txanda elkarrizketan eta txandakatzea errespetua eta berdintasuna sustatzen dituzten komunikazio-egoeretan.

baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea. 4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin-minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 2.1 Inguruneko estimulu eta mezuak interpretatzea eta era egokian erantzutea. 3.1 Ahozko hizkuntza beharrak, sentimenduak, desirak, emozioak, bizipenak adierazteko erabiltzea; ekintzak erregulatzeko eta hainbat egoera eta testuingurutan interakzioak izateko. 4.1 Idatzizko hizkuntzarako hurbilketa-jarduera ludikoetan era aktiboan parte hartzea.	B. Hizkuntzak eta beren hiztunak Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. Taldeko eta inguruneko hizkuntza-errealitatea. Haien behar edo interesei erantzuten dieten hitzak eta esamoldeak. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Adierazpena-ulermena-elkarrizketa Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: soinuekin izandako lehenengo elkarrizketak, bokalizazioak eta interakzio-jolasak. Beharren, bizipenen eta emozioen adierazpena. Ahozko hizkuntza norberaren jarrera erregulatzeko. Hizkuntza-errepertorioa: komunikazio-egoerak, taldeko elkarrizketak, lexikoa eta solasa. Soinu-adierazpena eta hitzen artikulazioa. Imitaziozko, hizkuntzaren bidezko eta entzumenaren-prestaketarako jolasak. Mundua eta mezuak ulertzea entzute aktiboaren bidez. Hiztegia. Errealitatea izendatzea. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea Idatzizko formak eta inguruneko beste sinbolo batzuk. Idatzizko hizkuntzaren erabileretara hurbiltzea. Irakurketa-ereduen eta erreferentzia-ereduen bidezko irakurketa. E. Literatura ikasketara hurbiltzea Aurreiritzirik gabeko haur-literaturako ahozko eta idatzizko testuak, XXI. mendeko erronkei erantzuten dietenak eta bakearen kulturaren, haurraren eskubideen, generoen arteko berdintasunaren eta aniztasun etniko eta kulturalen inguruko balioak garatzen dituztenak. Irakurketarako egoerak. Lotura afektiboak eta jolasaren bidezko loturak erreferentziazko irakurketa-ereduen bidez.

3- Hiru urteko haurren ekosistemak

HHko 2. zikloaren hasiera da hiru urtekoen gela. Adin honetako haurren ezaugarri psikologikoak eta bi urteko gelakoek dituztenak nabarmen desberdinak dira. Ezberdintasun esanguratsuena da hiru urteko umeek funtzio sinbolikoa garatua dutela. Funtzio hori garatzeak haurraren jolasteko modua eraldatzen du guztiz; izan ere, jolas sinbolikoa da haurraren jardun nagusia. Horretaz gain, funtzio sinbolikoak umearen irudikatze gaitasuna handitzen du; ondorioz, adierazpen grafiko eta plastikoek garrantzi handiagoa hartzen dute haien egunerokoan. Hori guztia kontuan hartuta, hiru urteko haurrei hiru ekosistema hauek eskaintzen zaizkie:

1. Artea:

- margotzeko gunea
- modelatzeko gunea
- sorkuntza plastikorako gunea

2. Hizkuntza:

- jolas sinbolikorako gunea
- idazten hasteko gunea
- liburutegia

3. Eraikuntzak:

- eraikuntzak egiteko gunea
- puzzleak egiteko gunea
- matematikako gunea
- zientziako gunea

Euskararen didaktikari dagokionez, maisu-maistren ereduak inportantea izaten jarraitzen du. Une honetan, arreta jarri behar dugu haurren ahozko ekoizpenetan. Adin honetako umeak euskaraz hitz egiten has daitezen nahi dugu; horretarako, elkarriketa sustatu behar dugu, galderen bidez.

3.1- Artea ekosistemako materialak

3.1.1- Margotzeko gunea

MATERIALAK

- **Margotzeko tresnak:** hainbat tamainatako pintzelak, hainbat tamainatako folioak, astoak, moldeak, txantiloak edo ereduak...
- **Margoak:** koloretako errotuladoreak, tenperak, argizarizko margoak, arkatzak, eskuz margotzeko margoak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Haurren adierazpen grafikoa (marrazkia, batez ere) sustatzea.
- Artearekin lotuta, margotzeko eta marrazteko zenbait teknika ezagutzeko eta erabiltzeko hastea.
- Motrizitate xehea trebatzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Marrazki bat egin duzu errotuladoreekin; orain erabiliko dituzu pintzelak?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - koloreak
 - objektu eta tresnen izenak
 - haurren ekintzak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Pintzelak erabiltzen ari zara margotzeko.
 - Atzamarrak erabiltzen ari zara margotzeko.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Kolore gorria erabiliko duzu?
 - Zer ari zara marrazten?
 - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentestuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea.

modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-erreperitorioa G. Hizkuntza eta adierazpen plastiko eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

3.1.2- Modelatzeko gunea

MATERIALAK

- **Modelatzeko materialak:** plastilina, buztina, ore, modelatzeko pasta...
- **Erremintak:** moldeak, arrabolak, buztzingintzarako erremintak, labanak, mailua, artaziak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek modelatzea, jolas eta adierazpen artistiko bezala. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Biribil bat egiten ari zara plastilinarekin. - Erabiliko duzu mailua buztina gehiago zapaltzeko? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektu eta tresnen izenak - koloreak - formak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Bola-forma ematen ari zara. - Eskuak eta mailua erabiltzen ari zara. - ... • Galderak; adibidez: - Erabiliko dituzu labana edo artaziak plastilina mozteko? - Zer ari zara egiten? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutza eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutza aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inziatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoaren testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeko, antolatutako eta testuinguru formal eta informalean koherentzia duena.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-erreperitorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hitzunenak • Norbanakoaren hizkuntza-erreperitorioa.

	3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak.• Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan.• Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

3.1.3- Sorkuntza plastikorako gunea

MATERIALAK

- **Birziklatutako materialak:** paperak, kartoiak, kutxak, tutuak...
- **Erremintak eta elementuak:** artaziak, margoak, errotuladoreak, kola, itsasgarriak, koloreetako klarionak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurrek eskulanak erabiltzea, jolasteko, sortzeko eta adierazpen artistikoa lantzeko. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Artaziak erabiltzen ari zara papera mozteko. - Nola itsatsiko dituzu papera eta tutua? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektu eta tresnen izenak - formak - koloreak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Artaziak erabiltzen ari zara papera mozteko. - Kola erabil dezakezu tutua itsasteko. - ... • Galderak; adibidez: - Erabiliko dituzu artaziak paper horiek mozteko? - Zer ari zara egiten? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea	Harmonian haztea	Harmonian haztea

1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.2 Segurtasuna, nahitasuna eta kompetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.2 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-erreperitorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arte komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-erreperitorioa. G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoa eta ez-espezifikoa, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

3.2- Hizkuntza ekosistemako materialak

3.2.1- Jolas sinbolikorako gunea

MATERIALAK

- **Hainbat erabilera duten materialak:** oihalak, sokak, peluxeak, egurrezko aleak, kartoizko kutxak, oskolak, kortxoak, intxaurrak, gaztainak, pinaburuak...
- **Rol-jokoetarako materialak:** mahai-tresnak, platerak, katiluak, lehortutako frutak, matxardak, burrunztaliak, mikrofonoa, telefonoa...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Jolas sinbolikoa sustatzea.
- Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.
- Jolasaren bitartez haurren ahozko hizkuntza garatzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Kapa jantzi duzu. Jolasten ari zara superheroi bat bazina bezala.
 - Kutxa barruan sartu zara. Zure etxea al da?
 - Bazkaria prestatzen ari zarete?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektu eta tresnen izenak
 - haurren ekintzak
 - koloreak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Dendetan jolasten ari zarete.
 - Etxe bat eraiki duzue kartoizko kutxekin.
 - Kortxo guztiak katilu horretan sartu dituzue.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Oihalak jantzi dituzue. Zertan ari zarete jolasten?
 - Nor bizi zarete etxe honetan? Non egiten duzue

		lo? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutza eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. 2. Progresiboki emozioak ezagutzea, adieraztea eta erregulatzea beharrak eta sentimenduak adieraziz ongizate emozionala eta segurtasun afektiboa lortzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneak eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutza aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearren koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentzuz testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. 2.1 Beharrak eta sentimenduak identifikatu eta adieraztea pixkanaka emozioen kontrola egokituz. 2.2 Eguneroko egoeretan laguntza eskaintzea eta eskatzea, kooperazioaren onurak eta berdintasunezko harremanak baliatuz. 2.3 Ezinegonak, gogoko duena eta nahiago duena adieraztea, lorpenekin gogobetuz eta segurtasuna adieraziz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentzorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteak komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarte arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea.

eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneo-tasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin- minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzio jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

3.2.2- Idazten hasteko gunea

MATERIALAK

- **Motrizitate xehea lantzeko materialak:** alkandorak (botoidunak), kremailera, borlak, matxardak, torlojuak...
- **Grafo-motrizitatea lantzeko materialak:** harea, ereduak...
- **Hizkiak eta idazketa lantzeko materialak:** arbel magnetikoa, lagunuen izenak dituzten txartelak, errotuladoreak, arkatzak, folioak, arbela, klariona...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Haurrak idazten hastea, jolasaren bitartez.
- Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Lagunen izena idazten ari zara.
 - Egingo dituzu mendiak haren?
 - Badakizu botoiak lotzen eta askatzen?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektu eta tresnen izenak
 - haurren ekintzak
 - hizkiak
 - haurren izenak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Lagunen izenak idazten ari zara.
 - Kremailera goraino itxi duzu.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Mendiak egingo ditugu haren?
 - Badakizu botoiak lotzen eta askatzen?
 - Zer ari zara idazten?

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealtatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Errealtatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea. 4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta	Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Errealtatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneotasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin- minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealtatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arte komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreata, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea.

ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	1.5 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoa erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.1 Kode-idatzien bidez komunikatzeko interesa adieraztea, konbentzionalak izan ala ez, sormenezko funtzioa baloratuz.	B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioeko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

3.2.3- Liburutegia

MATERIALAK

- **Liburuak:** ipuinak, albumak, aldizkariak, egunkariak, entziklopediak...
- **Eroso egoteko materialak:** sofa, kuxinak, errezelak, landareak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurren irakurzaletasuna sustatzea. • Gelan lasai egoteko espazioa eskaintzea. • Irakurmenaren ulermenerako zenbait gako eskaintzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ipuina irakurtzen ari zara. - Non uste duzu dagoela ipuinaren izenburua? - Zer gertatu zitzaion Txanogorritxuri? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - ipuinen atalak - albumetako irudien izenak - objektu eta tresnen izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Ipuina irakurtzen ari zara. - ... • Galderak; adibidez: - Oihalak jantzi dituzue. Zertan ari zarete jolasten? - Nor bizi zarete etxe honetan. Non egiten duzue lo? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzan eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoen ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.3 Liburutegira jotzea gozamina lortzeko erabilerarako arauak errespetatuz.	C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioeko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Hainbat euskarritan idatzitako testu idatziak. • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

3.3- Eraikuntzak ekosistemako materialak

3.3.1- Eraikuntzetarako gunea

MATERIALAK		
• Eraikuntzak egiteko materialak: <i>LEGO</i>ak, egurrak, kartoizko tutuak, kartoizko xaflak... • Eraikuntzetan jolasteko materialak: animaliak, autoak, egurrezko panpina txikiak...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurrak eraikuntzetan jolastea, adierazpen-bide bezala. • Hurrek egin nahi dituzten eraikuntzak planifikatzea, antolatzea eta gauzatzea. • Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea. • Mundu txikien jolasean aritzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Dorre bat eraiki duzu. - Zenbat pisu egingo dizkiozu etxeari? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektu eta tresnen izenak - nozio espazialak - oinarritzko zenbakitzaileak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Dorre bat egin duzu. - Lau solairuko etxea egin duzu. - Autoarentzako garaje bat eraiki duzu. - ... • Galderak; adibidez: - Zenbat pisu egin dizkiozu etxeari? - Nor bizi dira hemen? Zer gertatu da? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldidutela zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz. 2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoaren ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoaren pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik zein mugimenduan.

manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneke eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilia konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.3 Liburutegira jotzea gozamina lortzeko erabilerarako arauak errespetatuz.	B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

3.3.2- Mahai-jokoen gunea

MATERIALAK		
• Jolas logiko-matematikoak: sailkapenak, segidak, ordenazioak egiteko jolasak... • Trebetasun-jolasak: oreka-jolasak, arreta-jolasak, puzzleak...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek sailkapenak, segidak eta ordenazioak egitea, jolasaren bidez. • Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Koloreen arabera sailkatu dituzu. - Puzzlea bukatzeko bi pieza falta zaizkizu. - Nola jarraitzen du segidak? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - koloreak - formak - tamainak - zenbakitzaileak - objektu eta tresnen izenak • Baieztapenak; adibidez: - Formaren arabera sailkatu dituzu. - Handiak handiekin eta txikiak txikiekin jarri dituzu. - ... • Galderak; adibidez: - Zer koloretako pieza etorriko da orain segidan? - Non jarriko duzu dortoka eror ez dadin? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentestuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilita eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan.

Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoen ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilita konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaktaren bidez ideiak spontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteke komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hitzunik • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

3.3.3- Esploratzeko eta esperimentatzeko gunea

MATERIALAK

- **Objektu naturalak:** pinaburuak, intxaurrak, harriak, mineralak, almendrak, hostoak, txirlak, lehortutako frutak, usain-belarrak...
- **Esploratzeko eta esperimentatzeko tresnak:** lupak, almaizak, matxardak, labanak...
- **Harea-tokirako materialak:** harea, ogi birrindua, irina, iraztontziak, hainbat tamainako ontziak, burruntzaliak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Esplorazio- eta esperimentazio-jolasak sustatzea.
- Zentzumeneren bidez, hainbat materialen ezaugarriak ezagutzeko eta haien arteko loturak ezartzen hastea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Mineralak luparekin behatzen ari zara.
 - Berdinak al dira bi harri horiek? Zer ezberdintasun dituzte?
 - Uste duzu pote honetan duzun harea beste horretan sartuko dela? Zergatik?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektu eta tresnen izenak
 - koloreak
 - formak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Harea iraztontzitik pasatzen ari zara.
 - Mineralak luparekin behatzen ari zara.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Berdinak al dira bi harri horiek? Zer ezberdintasun dituzte?
 - Uste duzu pote honetan duzun harea beste horretan sartuko dela? Zergatik?
 - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan.

behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoaren ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilita konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitze, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaktaren bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. • Aldagaiak kontrolatzeko ereduak. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, esperimentazioa, hipotesiak egitea eta egiaztatzea, galderak egitea, hainbat informazio iturri kontrolatzea eta haietan informazioa bilatzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarte arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

44 Lau urteko haurren ekosistemak

Adin honetako haurren ekosistemak hiru urteko haurrek dituztenak bezalakoak dira. Zenbait kasutan guneak eta beste hainbatetan materialak dira aldatzen direnak. Honako hauek dira ekosistemak eta guneak:

1. Artea:

- margotzeko gunea
- modelatzeko gunea
- sorkuntza plastikorako gunea
- mandalen gunea

2. Hizkuntza:

- jolas sinbolikorako gunea
- idazten hasteko gunea
- liburutegia
- mundu txikietako gunea

3. Eraikuntzak:

- eraikuntzetarako gunea
- puzzleak egiteko gunea
- matematikako gunea
- zientziako gunea

Euskararen didaktikari dagokionez, gutxika, haurren euskarazko ahozko ekoizpenak sustatzen hasi behar dugu. Horretarako, gune zein materialak egokitu, eta esku-hartzeak asmo horrekin diseinatu behar ditugu. Esku-hartzeak tauletan, euskararen atalean, jasota daude. Bestalde, ahozko hizkuntzaren erabilerari dagokionez (euskaraz, bereziki), jakin badakigu haur guztiek ez dutela maila bera izaten; gauzak horrela, oso garrantzitsua da gure esku-hartzea haur bakoitzaren mailara doitzea.

4.1- Artea ekosistemako materialak

4.1.1- Margotzeko gunea

MATERIALAK

- **Margotzeko tresnak:** hainbat tamainatako pintzelak, hainbat tamainatako folioak, astoak, moldeak, txantiloak edo ereduak, arbela...
- **Margoak:** koloretako errotuladoreak, tenperak, argizarizko margoak, arkatzak, eskuz margotzeko margoak, koloretako klarionak, akuarelak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Haurren adierazpen grafikoa (marrakia, batez ere) sustatzea.
- Artearekin lotuta, margotzeko eta marrazteko zenbait teknika ezagutzea eta erabiltzen hastea.
- Motrizitate xehea trebatzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Marrazki bat egin duzu errotuladoreekin. Erabiliko dituzu orain akuarelak?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - koloreak
 - objektu eta tresnen izenak
 - haurren ekintzak
 - margotzeko teknikak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Pintzelak erabiltzen ari zara margotzeko.
 - Atzamarrak erabiltzen ari zara margotzeko.
 - Grafiti bat egiten ari zara arbelean.
 - ...
- Galderak; adibidez:
 - Zer kolore erabiliko dituzu?

		- Akwarelak erabiliko dituzu? Badakizu nola erabiltzen diren? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneke eskakizunei erantzuteke. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteke komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arretea, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea.

aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

4.1.2- Modelatzeko gunea

MATERIALAK

- **Modelatzeko materialak:** plastilina, buztina, orea, modelatzeko pasta...
- **Erremintak:** moldeak, arrabolak, buztzingintzarako erremintak, labanak, mailua, artaziak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek modelatzea, jolas eta adierazpen artistiko bezala. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ontzi bat egiten ari zara buztinarekin. Zertarako erabiliko duzu? - Arrabola erabil dezakezu plastilina zapaltzeko. - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - koloreak - formak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Bola-forma ematen ari zara. - Badirudi ontzi bat egiten ari zarela. - Moldeak erabiltzen ari zara formak egiteko. - ... • Galderak; adibidez: - Labana edo artaziak erabiliko dituzu plastilina mozteko? - Zer ari zara egiten? - Nola apainduko duzu egin duzun pitxerra? Margotuko duzu? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimendu xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeko,	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteak komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hitzunik • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

	antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak.• Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan.• Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

4.1.3- Sorkuntza plastikorako gunea

MATERIALAK

- **Birziklatutako materialak:** paperak, kartoiak, kutxak, tutuak...
- **Erremintak:** artaziak, margoak, errotuladoreak, kola, itsasgarriak, koloretako klarionak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurrek eskulanak erabiltzea, jolasteko, sortzeko eta adierazpen artistikoa lantzeko. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Artaziak erabiltzen ari zara papera mozteko. - Pentsatu duzu zer egingo duzun? - Nola itsatsiko dituzu papera eta tutua? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - formak - koloreak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Artaziak erabiltzen ari zara papera mozteko. - Kola erabil dezakezu tutua itsasteko. - ... • Galderak; adibidez: - Artaziak erabiliko dituzu paper horiek mozteko? - Pentsatu duzu zer egingo duzun? - Zer beharko duzu egin nahi duzuna egiteko? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea

1. Gorputzaren ezagutza eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.2 Segurtasuna, nahitasuna eta kompetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.2 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoen ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-erreperitorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteak komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-erreperitorioa. G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoak eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta pikturikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

4.1.4- Mandalen gunea

MATERIALAK

- **Mandalak egiteko materialak:** alfonbra txiki eta biribilak, makila txikiak, oskolak, hainbat koloretako egurrezko piezak...
- **Mandalak margotzeko materialak:** margotzeko ereduak, margoak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek mandalak egitea, jolas eta adierazpen artistiko bezala. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea. • Simetria lantzeko aukerak eskaintzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Mandala margotzen ari zara, eredu jarraituz. - Alfonbra txikiak erabili ditzakezu, objektuak bertan jarri eta zure mandala sortuko duzu. - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - koloreak - formak - nozio espazialak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Kolore hotzak erabili dituzu mandala egiteko, urdina batez ere. - Berdinak diren lau zati ditu zure mandalak. - ... • Galderak; adibidez: - Berdinak al dira zure mandalako eskuineko eta ezkerreko aldeak? Simetrikoak al dira? - Zer formatako objektuak erabili dituzu zure mandala egiteko? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hitzunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

	3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak.• Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan.• Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

4.2- Hizkuntza ekosistemako materialak

4.2.1- Jolas sinbolikorako gunea

MATERIALAK

- **Hainbat erabilera duten materialak:** oihalak, sokak, peluxeak, egurrezko aleak, oskolak, kortxoak, intxaurrak, gaztainak, pinaburuak, hainbat formatako eta tamainako ontziak...
- **Rol-jokoetarako materialak:** mahai-tresnak, platerak, bolak, lehortutako frutak, matxardak, burrunzaliak, ohea, betaurrekoak, eskumuturrekoak, panpinak, poltsak...
- **Mundu txikietarako materialak:** animaliak, dinosauroak, harriak, makila txikiak, oskolak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Jolas sinbolikoa sustatzea.
- Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.
- Jolasaren bitartez, haurren ahozko hizkuntza garatzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Nor bizi zarete etxe honetan?
 - Miauka entzun zaitut. Jolasten ari zara katua bazina bezala?
 - Kontatuko didazue zertan ari zareten jolasten?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - objektuen eta tresnen izenak
 - haurren ekintzak
 - koloreak
 - formak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Bazkaria prestatzen ari zarete.
 - Zaunka entzun zaitut.
 - Kortxo guztiak katilu horretan sartu dituzu.
 - ...

		• Galderak; adibidez: - Oihalak jantzi dituzue. Zertan ari zarete jolasten? - Nor bizi zarete etxe honetan? Non egiten duzue lo? - Ba al duzue txakurrik etxe honetan? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. 2. Progresiboki emozioak ezagutzea, adieraztea eta erregulatzea beharrak eta sentimenduak adieraziz ongizate emozionala eta segurtasun afektiboa lortzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. 2.1 Beharrak eta sentimenduak identifikatu eta adieraztea pixkanaka emozioen kontrola egokituz. 2.2 Eguneroko egoeretan laguntza eskaintzea eta eskatzea, kooperazioaren onurak eta berdintasunezko harremanak balioetsiz. 2.3 Ezinegonak, gogoko duena eta nahiago duena adieraztea, lorpenekin gogobetez eta segurtasuna adieraziz.	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa.

adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilita. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneotasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilita eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin-minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaktaren bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	• Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

4.2.2- Idazten hasteko gunea

MATERIALAK		
Hizkiak eta idazketa lantzeko materialak: arbel magnetikoa, lagunen izenak dituzten txartelak, errotuladoreak, arkatzak, folioak, arbela, klariona, inprenta, hizkiak idatzita dituzten tapoiak, borragoma...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
Haurrak idazten hastea, jolasaren bitartez. Jolasaren bitartez kontzientzia fonologikoa garatzea.	Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: Lagunen izena idazten ari zara. Zure izena idatzi duzu tapoiekin. Erabiliko duzu orain inprenta? Zure erara idazten ari zara, zer idatzi duzu? ... Haur bakoitzaren jarraipena egin. Proposamena ebaluatu.	Berariazko hiztegia: objektuen eta tresnen izenak haurren ekintzak hizkiak haurren izenak ... Baieztapenak; adibidez: Lagunen izenak idazten ari zara. Inprentako hizki guztiak erabili dituzu. ... Galderak; adibidez: Badakizu zer hizki den inprentarekin jarri duzun hori? Badakizu nola ahoskatzen den hizki hori? Zer ari zara idazten? ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneke eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intentzionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneo-tasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin-minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteke komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea.

4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoa erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeko, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.1 Kode-idatzien bidez komunikatzeko interesa adieraztea, konbentzionalak izan ala ez, sormenezko funtzioa baloratuz.	B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzio jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

4.2.3- Mahai-jokoan gunea

MATERIALAK

- **Arreta- eta memoria-jolasak:** hainbat memoria-jolas, *Dobble* jolasa...
- **Istorioen sekuentzien jolasak:** hainbat gaitako dominoak, eszenen jolasak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek arreta, memoria eta ahoko hizkuntza lantzea, jolasaren bidez.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ardi bat hartu duzu. Non dago haren bikotekidea? - Istorioa ordenatzen ari zara. Zer etorriko da orain? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	Berariazko hiztegia: - koloreak - formak - animaliak - objektuen eta tresnen izenak - ... Baieztapenak; adibidez: - Bikotekideak bilatzeko jolasetan ari zarete. - Marigorringo biak topatu dituzu. - ... Galderak; adibidez: - Badakizu zer gertatu den, irudi hauek ikusita? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzan eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentestuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hitzunak

eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	eraikitze, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	• Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte interakzio jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

4.2.4- Liburutegia

MATERIALAK

- **Liburuak:** ipuinak, albumak, aldizkariak, egunkariak, entziklopediak...
- **Eroso egoteko materialak:** sofa, kuxinak, errezelak, landareak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurren irakurzaletasuna sustatzea. • Gelan lasai egoteko espazioa eskaintzea. • Irakurmenaren ulermenerako zenbait gako eskaintzea. • Entzumenaren bidez, haurrek kontzientzia fonologikoa garatzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ipuina irakurtzen ari zara. - Non uste duzu dagoela ipuinaren izenburua? - Zer gertatu zitzaien Txanogorritxuri? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - ipuinen atalak - albumetako irudien izenak - objektuen eta tresnen izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Ipuina irakurtzen ari zara. - ... • Galderak; adibidez: - Oihalak jantzi dituzue. Zertan ari zarete jolasten? - Nor bizi zarete etxe honetan? Non egiten duzue lo? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutza eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutza aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inziatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentzuz testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeretan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoen ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arretoa, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoa erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitze, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.3 Liburutegira jotzea gozamina lortzeko erabilerarako arauak errespetatuz.	C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioak jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Hainbat euskarritan idatzitako testu idatziak. • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

4.2.5- Antzokia

MATERIALAK

- **Antzokirako materialak:** bankua, oihal handi bat, soka, ipuinak...
- **Antzezteko materialak:** hainbat arropa, txotxongiloak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Antzerkiaren eta jolasaren bidez, ahozko hizkuntza (batez ere, euskara) erabiltzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ipuinen bat antzeztu nahi duzue? - Zuek izango zarete antzezleak edo txotxongiloak erabiliko dituzue? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - ipuinen eta antzezlanen atalak - objektuen eta tresnen izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Hiru txerrikumeen ipuina antzezten ari zarete. - ... • Galderak; adibidez: - Zer ipuin antzeztuko duzue? - Zein dira pertsonaiak? Eta protagonista? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentestuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenera, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona arteko komunikazioa: empatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarriketa

kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeko, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	• Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioak eta jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Hainbat euskarritan idatzitako testu idatziak. • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

4.3- Eraikuntzak ekosistemako materialak

4.3.1- Eraikuntzetarako gunea

MATERIALAK		
• Eraikuntzak egiteko materialak: <i>LEGO</i>ak, egurrak, kartoizko tutuak, kartoizko xaflak, <i>KAPLA</i> eraikuntza-jolasa... • Eraikuntzetan jolasteko materialak: animaliak, autoak, egurrezko panpina txikiak...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurrak eraikuntzetan jolastea, adierazpen-bide bezala. • Haurrek egin nahi dituzten eraikuntzak planifikatzea, antolatzea eta egitea. • Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea. • Mundu txikien jolasean aritzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Dorre bat eraiki duzu. - Zenbat pisu egingo dizkiozu etxeari? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - nozio espazialak - oinarrizko zenbakitzaileak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Garaje bat eraiki duzu eta autoa barruan gorde duzu. - Lau solairutako etxea egin duzu. - Zubi bat eraiki duzu. - ... • Galderak; adibidez: - Eraikiko duzu zubi bat alde batetik bestera pasatzeko? - Nor bizi dira hemen? Zer gertatu da? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealiterara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimendu xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz. 2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoen ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik zein mugimenduan.

behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilita konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaktaren bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.3 Liburutegira jotzea gozamina lortzeko erabilerarako arauak errespetatuz.	B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko iniziatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

4.3.2- Mahai-jokoan gunea

MATERIALAK

- **Jolas logiko-matematikoak:** sailkapenak, segidak, ordenazioak egiteko jolasak, simetria lantzeko jolasak...
- **Trebetasun-jolasak:** arreta-jolasak, puzzleak, bideak egiteko memoria-jolasa...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek sailkapenak, segidak, ordenazioak eta simetriak egitea, jolasaren bidez. • Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Koloreen arabera sailkatu dituzu. - Puzzlea bukatzeko bi pieza falta zaizkizu. - Nola jarraitzen du segidak? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - koloreak - formak - tamainak - zenbakitzaileak - objektuen eta tresnen izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Bide luzea egin duzue. - Handiak handiekin eta txikiak txikiekin jarri dituzu. - ... • Galderak; adibidez: - Zer koloretako pieza etorriko da orain segidan? - Non jarriko duzu pieza eror ez dadin? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistematan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz. 2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoaren ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan.

manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilia konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko iniziatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

4.3.3- Zenbakikuntza lantzeko gunea

MATERIALAK		
● Betiko jolasak: antzara-jolasa, partxisa, dominoa, kartak... ● Zenbakikuntza lantzeko berariaz sortutako jolasak: zenbakia eta kopurua elkartzeko jolasak, bloke geometrikoak...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
● Hurrek zenbakikuntza eta geometria bloke matematikoak lantzea, jolasaren bidez. ● Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea.	● Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Puzzlea bukatzeko bi pieza falta zaizkizu. - Nola jarraitzen du segidak? - Lau pinaburu dituzu; badakizu hauetatik zein den lau zenbakia? - ... ● Haur bakoitzaren jarraipena egin. ● Proposamena ebaluatu.	● Berariazko hiztegia: - zenbakiak - zenbakitzaileak - kopurua - objektuen eta tresnen izenak - ... ● Baieztapenak; adibidez: - Bide luzea egin duzue. - Triangelu txikia eta gorria bilatu duzu. - ... ● Galderak; adibidez: - Zer koloretako pieza etorriko da orain segidan? - Non jarriko duzu dortoka eror ez dadin? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronei sormenez erantzuteko.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentestuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilita eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronek edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta araketa A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita. • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik zein mugimenduan.

Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoaren ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilita konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorio proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteke komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hitzunik • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

5- Bost urteko haurren ekosistemak

Adin honetan ditugun ekosistemak hiru eta lau urtekoenak bezalakoak dira; hala ere, zenbait gune eta material desberdinak dira. Bost urteko haurrak idazteko eta irakurtzeko interes handiagoa azaltzen hasten dira; beraz, ekosistemetako gune eta materialak haurren interesei eta beharrei erantzuteko diseinatu ditugu. Honako hauek dira adin honetarako ekosistemak eta guneak:

1. Artea:

- margotzeko gunea
- modelatzeko gunea
- sorkuntza plastikorako gunea

2. Hizkuntza:

- jolas sinbolikorako gunea
- mahai-jokoen gunea
- idazten hasteko gunea
- liburutegia

3. Eraikuntzak:

- eraikuntzetarako gunea
- mahai-jokoen gunea
- ikerketarako gunea
- arrapalen gunea

HHko azkeneko maila denez, haurrek jarduera konplexuagoak egiteko testuinguruak eskaintzen ditugu. Maisu/maistra saiatzen da haurrak jolasten diren bitartean sortzen diren proiektuak antzematen eta bideratzen, bai indibidualak, bai talde txikietakoak. Horretarako hainbat gune eta ekosistema erabiltzen ditugu; adibidez, ondoren azaltzen den bezala:

Haur batek, lehenengo eta behin, modelatzeko gunean buztinezko ontzi bat egingo du. Ondoren, ontzi hori apaintzeko, margotzeko gunetik pasatuko da; azkenik, etxera eramango du. Baina, etxera eraman aurretik, idazten hasteko gunean, lanaren prozesua azaltzen duen ohar bat idatziko du.

Talde txikietan egiten diren proiektuei erreparatuz, diziplinarteko lana eskatzen duten aukera asko sor daitezke; adibidez: buztinezko artelanen erakusketa bat, egurrezko zubi bat eraikitzea, antzezlan baten emanaldia...

Euskararen didaktikari dagokionez, haurren ahozko ekoizpenak sustatu nahi ditugu, hori dela eta, maisu-maistren eginkizuna da, eredu izateaz gain, ahozkotasuna garatzeko egoerak eskaintzea. Beraz, tauletan, euskararen atalean, horretarako zenbait esku-hartze jaso dira.

5.1- Artea ekosistemako materialak

5.1.1- Margotzeko gunea

MATERIALAK

- **Margotzeko tresnak:** hainbat tamainatako pintzelak, hainbat tamainatako folioak, astoak, moldeak, txantiloak edo ereduak, arbela...
- **Margoak:** koloretako errotuladoreak, tenperak, argizarizko margoak, arkatzak, eskuz margotzeko margoak, koloretako klarionak, akuarelak, kristalean margotzeko errotuladoreak...

PROPOSAMENAREN ASMOA

- Haurren adierazpen grafikoa (marraskia, batez ere) sustatzea.
- Artearekin lotuta, margotzeko eta marrazteko zenbait teknika ezagutzeko eta erabiltzeko hastea.
- Motrizitate xehea trebatzea.

BERARIAZKO ESKU-HARTZEA

- Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez:
 - Marraski bat egin duzu errotuladoreekin. Erabiliko dituzu orain akuarelak?
 - ...
- Haur bakoitzaren jarraipena egin.
- Proposamena ebaluatu.

EUSKARA

- Berariazko hiztegia:
 - koloreak
 - objektuen eta tresnen izenak
 - haurren ekintzak
 - margotzeko teknikak
 - ...
- Baieztapenak; adibidez:
 - Pintzelak erabiltzen ari zara margotzeko.
 - Grafiti bat egiten ari zara kristalean.
 - Zure marrazki honek Zumeta margolaria ekarri dit gogora.
 - ...

		• Galderak; adibidez: - Zer teknika ari zara erabiltzen margotzeko? - Zer ari zara margotzen? - Zer margolariren lanetan inspiratu zara? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko.	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteak komunikazioa: enpatia eta asertzioa.

3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	• Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. G. Hizkuntza eta adierazpen plastiko eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikokoak eta ez-espezifikokoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta pikturikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

5.1.2- Modelatzeko gunea

MATERIALAK

- **Modelatzeko materialak:** plastilina, buztina, orea, modelatzeko pasta...
- **Erremintak:** moldeak, arrabolak, buztzingintzarako erremintak, labanak, mailua, artaziak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek modelatzea, jolas eta adierazpen artistiko bezala. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Izar bat egiten ari zara modelatzeko pasta erabilia. - Zer molde beharko duzu nahi duzun forma emateko? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - koloreak - formak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Triangelu-forma eman diozu buztinari. - Ontzi bat egiten ari zarela dirudi. - Etxe bat egin duzu plastilinarekin. - ... • Galderak; adibidez: - Triangelu-forma eman diozu plastilinari. Egingo duzu etxe baten teilatua? - Zer ari zara egiten? - Pitxer bat egiten ari zara. Zein da hurrengo pausoa?

		- ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutza eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeke. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeke. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutza aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenean pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoaren testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.1 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke,	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenean eta zentzumenean funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

	antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4. Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoa eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikoak eta ez-espezifikoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

5.1.3- Sorkuntza plastikorako gunea

MATERIALAK

- **Birziklatutako materialak:** paperak, kartoiak, kutxak, tutuak...
- **Erremintak:** artaziak, margoak, errotuladoreak, kola, itsasgarriak, koloreetako klarionak, *Playmates*...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurrek eskulanak erabiltzea, jolasteko, sortzeko eta adierazpen artistikoa lantzeko. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Artaziak erabiltzen ari zara papera mozteko. - Zer motatako margoa erabiliko duzu orain? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - formak - koloreak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Artaziak erabiltzen ari zara papera mozteko. - Kola erabil dezakezu tutua itsasteko. - ... • Galderak; adibidez: - Pentsatu al duzu zer egingo duzun? - Zer beharko duzu egin nahi duzuna egiteko? - Non daude behar dituzun gauzak? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea

1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2. Mezuak eta adierazpenak interpretatzea norberaren ezagutzetan eta baliabideetan oinarrituz ingurunearen eskakizunei erantzuteko eta ikaskuntza berriak eraikitzeko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzan eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	1.1 Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.2 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 2.2 Arte-adierazpenen bidez edo formatu digitalean igorritako mezuak interpretatzea igorlearen asmoa zein den identifikatuz eta jakin-minezko eta ardurazko jarrerarekin. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeko, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.4 Sorkuntza plastikoak egitea hainbat material eta teknika erabiliz eta behar denean talde-lanean era aktiboan parte-hartzea.	A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteak komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta horien hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. G. Hizkuntza eta adierazpen plastikoak eta bisuala • Plastikarako egindako materialak espezifikokoak eta ez-espezifikokoak, elementuak, teknikak eta plastikarako prozedurak. • Adierazpen-asmoa sorkuntza plastiko eta piktorikoetan. • Adierazpen plastiko anitzak. Beste adierazpen artistiko batzuk.

5.2- Hizkuntza ekosistemako materialak

5.2.1- Jolas sinbolikorako materialak

MATERIALAK

- **Hainbat erabilera duten materialak:** oihalak, sokak, peluxeak, egurrezko aleak, oskolak, kortxoak, intxaurreak, gaztainak, pinaburuak, hainbat formatako eta tamainako ontziak...
- **Rol-jokoetarako materialak:** mahai-tresnak, platerak, bolak, lehortutako frutak, matxardak, burrunzaliak, ohea, betaurrekoak, eskumuturrekoak, panpinak, poltsak...
- **Mundu txikietarako materialak:** animaliak, dinosauroak, harriak, makila txikiak, oskolak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Jolas sinbolikoa sustatzea. • Begien eta eskuen arteko koordinazioa zein motrizitate xehea lantzea. • Jolasaren bitartez, haurren ahozko hizkuntza garatzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Nor bizi zarete etxe honetan? - Non egiten duzue lan? - Aginduak ematen ari zarela ikusi dut. Zertan ari zarete jolasten? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektu eta tresnen izenak - haurren ekintzak - koloreak - formak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Herri bat eraiki duzue. - Gaixorik egongo bazina bezala jolasten ari zara. - ... • Galderak; adibidez: - Egin duzue jatetxe bat? Zer dago menuan?

		- Nor bizi dira herri honetan? - Nor da nor familia honetan? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. 2. Progresiboki emozioak ezagutzea, adieraztea eta erregulatzea beharrak eta sentimenduak adieraziz ongizate emozionala eta segurtasun afektiboa lortzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko.	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta iniziatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoaren testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. 2.1 Beharrak eta sentimenduak identifikatu eta adieraztea pixkanaka emozioen kontrola egokituz. 2.2 Eguneroko egoeretan laguntza eskaintzea eta eskatzea, kooperazioaren onurak eta berdintasuneko harremanak balioetsiz. 2.3 Ezinegonak, gogoko duena eta nahiago duena adieraztea, lorpenekin gogobetez eta segurtasuna adieraziz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia.	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa.

3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneo-tasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adierazteko komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin- minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin. 1.5 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	• Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-erreperitorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioeko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

5.2.2- Mahai-jokoan gunea

MATERIALAK

- **Arreta-, erreflexu- eta memoria-jolasak:** hainbat memoria-jolas, *Dobble* jolasa...
- **Karta- jolasak:** hainbat gaitako dominoak, eszenen jolasak...
- **Galderak egiteko jolasak:** *Nor naiz ni?* jolasa, *Zein da zein?* jolasa...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek arreta, memoria eta ahozko hizkuntza lantzea, jolasaren bidez.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ardi bat hartu duzu. Non dago haren bikotekidea? - Zer dira hobeto ikusteko erabiltzen ditugun horiek? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - koloreak - formak - animaliak - arropa eta osagarriak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Bikotekideak bilatzen jolasetan ari zarete. - Marigorringo biak topatu dituzu. - ... • Galderak; adibidez: - Badakizu zer gertatu den, irudi hauek ikusita? - Ba al du kapelarik buruan? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzan eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoaren testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeretan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzio jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

5.2.3- Idazten hasteko gunea

MATERIALAK

- **Hizkiak eta idazketa lantzeko materialak:** arbel magnetikoa, lagunen izenak dituzten txartelak, errotuladoreak, arkatzak, folioak, arbela, klariona, hizkien zigiluak, borrhagoma, koadernoak (haur bakoitzak berea)...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurrak idazten hastea, jolasaren bitartez. • Kontzientzia fonologikoa garatzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Lagunen izena idazten ari zara. - Zure izena idatzi duzu zigiluekin. Idatziko duzu orain koadernoan arkatzez? - Ipuin bat ari zara idazten? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - haurren ekintzak - hizkiak - haurren izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Lagunen izenak idazten ari zara. - Hizkien zigilu guztiak erabili dituzu. - ... • Galderak; adibidez: - Zer idatzi duzu koadernoan? Norentzat idatzi duzu? - Badakizu nola ahoskatzen den hizki hori? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutza eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurune eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorren, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1. Ekintzak eta erreakzioak egoera bakoitzera egokitzea inguruarekin izandako interakzio ludiko eta espontaneo bidez, mugimendurako eta hautemateko dituen aukerak esploratuz eta zehaztasuna, koordinazioa eta intenzionalitatea hobetuz. 1.3 Segurtasuna, nahitasuna eta konpetentziarekin lotutako sentimenduak adieraztea ekintza bakoitzean. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Beste pertsonekin lotura afektiboak sortzea eta indartzea, interesez interakzioetan eta eguneroko komunikazio-testuinguruetan parte hartuta eta hainbat komunikazio-sistema erabilia. 1.2 Komunikazio-egoeretan espontaneo-tasunez parte-hartzea, postura, keinuak eta mugimenduak hizketakideetara moldatuz. 1.3 Beharrak, sentimenduak eta bizipenak adieraztea komunikazio-estrategiak erabilia eta lengoaia eta hizkuntza desberdinek eskaintzen dituzten aukerak aprobetxatuta, hori guzti hori jakin- minez eta gozatuz. 1.4 Gizarte-interakzioetan inizatiba izatea, komunikazio egoerez gozatuz errespetuzko jarrerarekin.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arte komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea.

4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	1.5 Lengoia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea hizkuntza-profil aniztasunarekiko interesa eta jakin-mina adieraziz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaktaren bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.1 Kode-idatzien bidez komunikatzeko interesa adieraztea, konbentzionalak izan ala ez, sormenezko funtzioa baloratuz.	B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

5.2.4- Liburutegia

MATERIALAK

- **Liburuak:** ipuinak, albumak, aldizkariak, egunkariak, entziklopediak, komikiak...
- **Eroso egoteko materialak:** sofa, kuxinak, errezelak, landareak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Haurren irakurzaletasuna sustatzea. • Gelan lasai egoteko espazioa eskaintzea. • Irakurmenaren ulermenerako zenbait gako eskaintzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Ipuina irakurtzen ari zara. - Non uste duzu dagoela ipuinaren izenburua? - Zer gertatu zaio Txanogorritxuri? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - ipuinen atalak - albumetako irudien izenak - objektuen eta tresnen izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Ipuina irakurtzen ari zara. - ... • Galderak; adibidez: - Non dago izenburua? Badakizu zer jartzen duen? - Zer gertatu zaie txerrikumeei? - Zer gustatu zaizu gehien ipuin honetan? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitateara era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumena eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoen ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-artearen komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

4. Idatzizko testuekin lotutako jardueretan parte hartzea norberaren inizatibarekin, funtzionalitatea eta ezaugarrietako batzuk ulertzeko interesa eta jakin-mina adieraziz.	mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza erreperitorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea. 4.3 Liburutegira jotzea gozamina lortzeko erabilerarako arauak errespetatuz.	C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioeko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak. D. Idatzizko hizkuntzara hurbiltzea • Irakurtzeak eta idaztearen erabilerak gizartean. Komunikazio-egoeren funtzioak eta esangura. • Hainbat euskarritan idatzitako testu idatziak • Idazketa-sistemaren ezaugarriak: hipotesi kuantitatiboak eta kualitatiboak. • Kode idatzira hurbiltzea, zehaztu gabeko idazketetatik aurrera eginez eta eboluzio-prozesua adieraziz.

5.3-Eraikuntzak ekosistemako materialak

5.3.1- Eraikuntzatarako gunea

MATERIALAK		
Eraikuntzak egiteko materialak: <i>LEGO</i>ak, <i>KAPLA</i> eraikuntza-jolasa, ahokatzen diren tutuak, <i>K'NEX</i> eraikuntza-jolasa...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
Haurrak eraikuntzetan jolastea, adierazpen-bide bezala. Hurrek egin nahi dituzten eraikuntzak planifikatzea, antolatzea eta gauzatzea. Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea. Mundu txikien jolasean aritzea.	Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Dorre bat eraiki duzu. - Zenbat pisu egingo dizkiozu etxeari? - ... Haur bakoitzaren jarraipena egin. Proposamena ebaluatu.	Berariazko hiztegia: - objektuen eta tresnen izenak - nozio espazialak - oinarritzko zenbakitzaileak - ... Baieztapenak; adibidez: - Garaje bat eraiki duzu eta autoa barruan gorde duzu. - Lau solairuko etxea egin duzu. - Zubi bat eraiki duzu. - ... Galderak; adibidez: - Zubi bat eraikiko duzu alde batetik bestera pasatzeko? - Nor bizi dira hemen? Zer gertatu da? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK	OINARRIZKO JAKINTZAK
Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta	Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentzako testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldidutela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilita eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz.	Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentzorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita.

planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzuz eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoen ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilita konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2. Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	• Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hitzunik • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

5.3.2- Mahai-jokoen gunea

MATERIALAK

- **Betiko jolasak:** arreta-jolasak, puzzleak, partxisa, kartak, dadoak...
- **Matematikako berariazko materialak:** polikuboak, erregletak, bloke logikoak, sailkapenak egiteko jolasak, *Plus-Plus* jolasa...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Hurrek sailkapenak, segidak, ordenazioak eta simetriak egitea, jolasaren bidez. • Motrizitate xehea zein begien eta eskuen arteko koordinazioa lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Koloreen arabera sailkatu dituzu. - Puzzlea bukatzeko bi pieza falta zaizkizu. - Nola jarraituko du segidak? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berariazko hiztegia: - koloreak - formak - tamainak - zenbakitzaileak - objektuen eta tresnen izenak - nozio espazialak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Bide luzea egin duzue. - Handiak handiekin eta txikiak txikiakin jarri dituzu. - ... • Galderak; adibidez: - Zer koloretako pieza etorriko da orain segidan? - Egingo dugu erregletekin lasterketa bat? - ...

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoan testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldidaudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz.	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sensorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita.

interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoaren ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilia konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarritzko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arazoimen logikoa eta sormena Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko iniziatiba erabakiak hartzerakoan. Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. Pertsona-arteke komunikazioa: enpatia eta asertzioa. Hizkuntza-harremanerako gizarteke arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio-egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hitzunak Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzeko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

5.3.3- Ikerketarako gunea

MATERIALAK

- **Objektu naturalak:** pinaburuak, intxaurrak, harriak, mineralak, almendrak, hostoak, txirlak, lehortutako frutak, usain-belarrak...
- **Esploratzeko eta esperimentatzeko tresnak:** lupak, almaizak, matxardak, labanak, mikroskopioa, hainbat motatako balantzak...
- **Laborategiko materialak:** tanta-kontagailuak, probetak...

PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
• Esplorazio- eta esperimentazio-jolasak sustatzea. • Haurrak ikerketa txikiak egiten hastea. • Metodo zientifikoaren pausoak (behaketa, hipotesia, esperimentazioa eta ondorioak ateratzea) lantzea.	• Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: - Mineralak luparekin behatzen ari zara. - Berdinak al dira bi harri horiek? Zer ezberdintasun dituzte? - Zeinek izango du pisu handiagoa? - ... • Haur bakoitzaren jarraipena egin. • Proposamena ebaluatu.	• Berriazko hiztegia: - koloreak - formak - tamainak - zenbakitzaileak - objektuen eta tresnen izenak - ... • Baieztapenak; adibidez: - Urarekin nahasketak egiten ari zarete. - Mineralak luparekin behatzen ari zara. - ... • Galderak; adibidez: - Berdinak al dira bi harri horiek? Zer ezberdintasun dituzte?

		- Pote honetan duzun harea beste horretan sartuko dela uste duzu? Zergatik? - Handiena dena pisutsuena ere izango da? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentz testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Objektuen eta materialen ezaugarriak. Ordena-, korrespondentzia-, sailkapen- eta konparazio-erlazioak. • Oinarrizko zenbatzaileak testuinguruan jarrita.

planteatzen diren egoerei eta erronkei sormenez erantzuteko. 3. Naturaren elementuak eta fenomenoak ezagutzea, eta naturan eragina duten ohiturekiko interesa agertzea, pertsonen bizitzan ingurunea modu iraunkorrean erabiltzeak, zaintzeak eta kontserbatzeak duen garrantzia jabetzeko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta inguruneko eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz. 2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz. 2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoaren ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erronketako arazoei sormena erabilia konponbideak aurkitzea. 3.1 Natura-ingurunea errespetatzea eta zaintzeko jarrera izatea eta gizakien ekintza batzuek bertan dituzten ondorio positibo eta negatiboak identifikatzea. 3.2 Izaki bizidunek eta bizigabeek dituzten ezaugarri komunak eta ezberdinak identifikatzea. 3.3 Natura-ingurunearen eta gizarte-ingurunearen arteko loturak egitea naturako hainbat fenomenoren behaketatik aurrera Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoia eta hizkuntza	• Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena • Ingurunea ikertzeko jarraibideak: interesa, errespetua, jakin-mina, harridura, galderak egitea eta jakiteko nahia. • Estrategiak eta jakintza berrien eraikuntza: ezagunaren eta berriaren arteko harremanak eta loturak, aurreko esperientzien eta berrien artekoak; pertsona helduekin, maila berekoekin, ingurunearekin, etab. ikaskuntza garatzeko egiturak eta kalitatezko interakzioak. • Aldagaiak kontrolatzeko eredua. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, esperimentazioa, hipotesiak egitea eta egiaztatzea, galderak egitea, hainbat informazio iturri kontrolatzea eta haietan informazioa bilatzea. • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarrizketa, irudimena eta ezagutza. • Prozesuak eta emaitzak. Aurkikuntzak, egiaztatzea eta ondorioak. C. Ingurune fisikoan eta naturalean ikertzea. Zaintza, balioespina eta errespetua • Naturaren elementuak (ura, lurra, airea) Ezaugarriak eta portaera (pisua, edukiera, bolumena, nahasketak edo ontzi-aldaketak). • Pertsonen ekintzek ingurune fisikoan eta natura- eta kultura-ondarean duten eragina. Klima-aldaketa.

	ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeke, antolatutako eta testuinguru formal eta informaletan koherentzia duena. 3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaktaren bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	• Baliabide naturalak. Iraunkortasuna, energia garbiak eta naturalak. • Fenomeno naturalak: identifikazioa eta pertsonen bizitzan dituzten ondorioak. • Natura-ingurunea errespetatzea eta babestea. • Enpatia, animalien zaintza eta babes. Beren eskubideak errespetatzea. • Ingurune fisikoan dagoen kultura-ondarea errespetatzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteak komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egitekoaldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa. C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioko jolasak eta bizipenak adierazteko jolasak.

5.3.4- Arrapalen gunea

MATERIALAK		
Arrapalen kita: hainbat luzeratako egurrezko bideak, egurrezko takoak, egurrezko puxtarriak...		
PROPOSAMENAREN ASMOA	BERARIAZKO ESKU-HARTZEA	EUSKARA
Arrapalen jolasaren bidez, metodo zientifikoaren pausoak (behaketa, hipotesia egitea, frogatzea eta ondorioak ateratzea) eta pentsamendu konputazionala lantzea.	Galdera edo baieztapenen bidez, proposamenaren asmoa sustatu; adibidez: Zer egin dezakezue puxtarria luzaroan mugimenduan egoteko? Puxtarria bihurgunea zeharkatzeko azkarregi doa. Zer egin dezakezue astiroago joateko? Eraman dezakezue puxtarria komuneraino? Zer beharko duzue horretarako? ... Haur bakoitzaren jarraipena egin. Proposamena ebaluatu.	Berariazko hiztegia: nozio espazialak denborari buruzko kontzeptuak abiadurari buruzko kontzeptuak ... Baieztapenak; adibidez: Zuen puxtarria oso azkar doa. Gora eta behera dabil puxtarria zuek egindako ibilbidean. ... Galderak; adibidez: Puxtarria 10 segundoan heldu da. Zer egin beharko zenukete gehiago irauteko?

		- Zer behar du puxtarriak malda horretan geldi ez dadin? - Nola eman diezaiokezu abiadura handiagoa puxtarriari? - ...
KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK Harmonian haztea 1. Gorputzaren ezagutzan eta kontrola garatzen eta hainbat estrategia eskuratzen joatea, haien ekintzak inguruko errealitatera era seguruan moldatuz norberaren irudi egokia eraikitzeko. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1. Materialen, objektuen eta bildumen ezaugarriak identifikatzea eta haien arteko loturak ezartzea, esplorazioaren, zentzumen manipulazioaren eta tresna errazak erabiltzearen bidez, trebetasun logiko-matematikoak garatzeko. 2. Metodo zientifikoaren prozedurak eta pentsamendu konputazionalaren trebetasunak garatzea pixkanaka, objektuak	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK Harmonian haztea 1.1 Gorputzaren ezagutzan aurrera egitea ekintzak eta erreakzioak egokituz eta oreka, zentzumenen pertzepzioa eta mugimenduan koordinazioa garatuz. 1.2 Segurtasun pertsonala adieraztea jolasetan parte-hartzean eta eguneroko bizitzako egoera ugarietan, bakoitzaren aukeretan konfiantza izanez eta inizatibaz. 1.3 Hainbat objektu, tresna eta erreminta anitzez baliatzea jolasetan eta eguneroko zereginetan, mugimen xehearen koordinazioaren kontrol progresiboa erakutsiz. 1.4 Ekosistemetan (ikasteko espazioetan) eta jolas ez estereotipatu zuzenduen eta espontaneoentzuz testuinguruetan parte hartzea bere aukera pertsonaletara egokituz. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea 1.1 Objektuen artean hainbat lotura egitea ezaugarriak kontuan hartuz jakin-mina eta interesa adieraziz. 1.2 Oinarrizko zenbatzaile esanguratsuak erabiltzea jolasaren eta besteekin dituzten testuinguruan. 1.3 Ohiko espazioetan era egokian kokatzea, geldi daudela, zein mugimenduan, espazioari buruzko oinarrizko ezagutzak erabilia eta norberaren gorputzarekin eta objektuekin jolastuz.	OINARRIZKO JAKINTZAK Harmonian haztea A. Gorputza eta gorputzaren kontrol progresiboa • Gorputzaren irudia bere osotasunean eta zatika: bakoitzaren ezaugarriak eta aldaketa fisikoen pertzepzioa. Norberaren buruaren irudia, besteen aurrera egokitzen dena. • Desberdintasunen identifikazioa eta horiekiko errespetua. Zentzumenak eta zentzumenen funtzioak. Gorputza eta ingurunea. • Mugimendua: koordinazioaren, tonuaren, orekaren eta lekualdaketen pixkanakako kontrola. Desgaitasun sentsorial edo fisikoaren ondorioak eguneroko bizitzan. • Tonuaren eta posturaren kontrol aktiboa objektuen, ekintzen eta egoeren ezaugarrietara egokituz. Jolasa ekintza atsegingarri eta ikaskuntza iturri gisa. Jolasaren arauak. • Zereginak egiteko pixkanakako autonomia. Ingurunearen aurkikuntza eta arakatzea A. Gorputz-elkarrizketa ingurunearekin. Objektuak, materialak eta espazioak sormenez esploratzea • Norberaren gorputzarekin, objektuekin eta ekintzekin lotutako espazioari buruzko oinarrizko ezaugarriak, geldirik, zein mugimenduan. B. Esperimentazioa ingurunean. Jakin-mina, pentsamendu zientifikoa, arrazoimen logikoa eta sormena

behatzeko eta manipulatzeko prozesuen bidez, ingurunea interpretatzen hasteko eta planteatzen diren egoerei eta erronei sormenez erantzuteko. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1. Eguneroko egoeretan komunikazio-errepertorioaren eta esplorazioaren bidez interakzioak izateko interesa adieraztea beharrak eta asmoak adierazteko eta ingurunean eskakizunei erantzuteko. 3. Hainbat lengoaia eta hizkuntza erabiliz, horietako bakoitzaren kodeak ezagutzeko eta komunikazio-beharrei erantzuteko dituzten adierazpen-aukerak miatuz, mezuak modu eraginkorrean, pertsonalean eta sortzailean gauzatzea.	2.1 Egoerak, zailtasunak, erronkak edo arazoak kudeatzea jardueren sekuentziak planifikatuz, interesa eta inizatiba adieraziz eta maila berekoekin elkarlanean arituz. 2.2 Pixkanaka zailtasunen edo arazoan ondoriozko frustrazioa bideratzeko estrategiak erabiltzea. 2.3 Hainbat elementu edo materialen portaeraren inguruan hipotesiak planteatzea eta eskuztatuz eta haiengan ekinez egiaztatzea. 2.4 Erabakiak hartzeko gero eta autonomia handiagoz hainbat estrategia erabiltzea eta planteatzen diren erroretako arazoei sormena erabilita konponbideak aurkitzea. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena 1.1 Era aktiboan, espontaneoan eta errespetuzkoan bakoitzaren ezberdintasunekin gero eta zailagoak izango diren hainbat komunikazio-egoeratan parte hartzea. Horretarako lengoaia eta hizkuntza ezberdinen adierazteko aukerak ikertzea eta komunikazio-errepertorioa proposamenetara, hizketakideetara eta testuingurura egokitzea. 1.2 Lengoaia eta hizkuntza ezberdinak erabiltzen diren egoeretan parte hartzea, interesa, jakin-mina eta hizkuntza-profil aniztasunarekiko errespetua erakutsiz. 3.1 Ahozko hizkuntza era praktikoan erabiltzea hizkuntza errepertorioa zabalduz eta pixkanaka solas eraginkor bat eraikitzeko, antolatutako eta testuinguru formal eta informalean koherentzia duena.	• Ingurunea ikertzeko jarraibideak: interesa, errespetua, jakin-mina, harridura, galderak egitea eta jakiteko nahia. • Estrategiak eta jakintza berrien eraikuntza: ezagunaren eta berriaren arteko harremanak eta loturak, aurreko esperientzien eta berrien artekoak; pertsona helduekin, maila berekoekin, ingurunearekin, etab. ikaskuntza garatzeko egiturak eta kalitatezko interakzioak. • Aldagaiak kontrolatzeko eredua. Ikerkuntzarako estrategiak eta teknikak: saiakuntza-errore metodoa, behaketa, esperimentazioa, hipotesiak egitea eta egiaztatzea, galderak egitea, hainbat informazio iturri kontrolatzea eta haietan informazioa bilatzea. • Planifikaziorako, antolaketarako eta norberaren zereginen erregulaziorako estrategiak. Akordioetara edo adostasunera iristeko inizatiba erabakiak hartzerakoan. • Konponbideak proposatzeko estrategiak: sormena, elkarriketa, irudimena eta ezagutza. • Prozesuak eta emaitzak. Aurkikuntzak, egiaztatzea eta ondorioak. Errealitatearen komunikazioa eta irudikapena A. Komunikazio-asmoa eta komunikazio-interakzioa • Komunikazio-errepertorioa eta hitzik gabeko komunikazioko elementuak. • Pertsona-arteko komunikazioa: enpatia eta asertzioa. • Hizkuntza-harremanerako gizarteko arauak errespetua eta berdintasuna sustatzen duten komunikazio- egoeretan: arreta, entzute aktiboa, hitz egiteko aldiak eta txandakatzea. B. Hizkuntzak eta beren hiztunak • Norbanakoaren hizkuntza-errepertorioa.

	3.2 Ahozko hizkuntza erregulaziorako tresna gisa segurtasunez eta konfiantzaz erabiltzea beste pertsonekin izaten dituzten interakzioetan. 3.3 Ahozko kontaketa bidez ideiak espontaneotasunez ekartzea gogora eta adieraztea.	C. Ahozko hitzezko komunikazioa. Ulermena - adierazpena - elkarrizketa • Ahozko hizkuntza eguneroko egoeretan: elkarrizketak, gizarte-interakzioak eta bizipenak adierazteko jolasak.

6.- Bibliografia

75/2023 DEKRETUA, maiatzaren 30ekoa, Haur Hezkuntzaren curriculum a zehaztu eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzekoa. (Laburpena (109. zk.), 2023ko ekainaren 9a, ostirala) [linean]. Hemen eskuragarri:

<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/es/p43aBOPVWebWar/VerParalelo.do?cs2023000109>

[kontsulta: 2023ko irailaren 20a]

ABAD, Javier; RUIZ DE VELASCO, Angeles: *El juego simbólico*, Graó, 2011.

ACOUTURIER, Bernard: *Los fantasmas de acción y la práctica psicomotriz*, Graó, 2004.

CANALS, Maria Antonia: *Vivir las matemáticas*, Octaedro, 2014.

CHOKLER, Myrtha: *La aventura dialógica de la infancia*, Cinco Ediciones, 2014.

PEDREIRA, Montserrat (Koord.): *Ciencia en la primera infancia. 49 + 1 propuestas de libre elección*, Graó, 2019.

VECHI, Vea: *Arte y creatividad en Reggio Emilia*, Morata, 2014.

WALLON, Henri: *Los orígenes del pensamiento del niño*, Nueva Visión, 1976.

ZUAZAGOITIA, Daniel; ESPAÑA, Silvia; RUIZ DE AZUA, Leire; LOPEZ, Montse; SANZ, Josu; RUIZ, Aritz: *Una propuesta didáctica sobre rampas en educación infantil: la importancia de la intervención docente en el desarrollo de destrezas científicas y construcciones*, ENSEÑANZA DE LAS CIENCIAS (41-3, 11-31), 2023 [linean]. Hemen eskuragarri:

<https://doi.org/10.5565/rev/ensciencias.5676> [kontsulta: 2023ko abenduaren 3a]